

که مال مه زهه
به شی دو و همی
به لگه نامه
نهینیه کان و
بیره و هریه کانی
خوی
ده نو و سیتھ و ه



هه فته نامه یه کی روزنامه و اینی
گشته نیازاده
ده زکای چاپ و بلا و کردن و هی
"به در خان" ده ریده کات

ژماره (۱۲۳) شده ممه، ثابی ۸/۰۹/۲۰۰۹ ۲۰۰۹/۸/۰۹ ۲۰۰۹
به رانبه به خه رمانانی ۲۷۰۹ کوردی
سالی نویم

www.bedirxan.net
bedrwan@yahoo.com

به در خان
Bedirxan
به در خانی و له سه ر لچن لمه پاش، له کشت لاهه ده تانه این و کو ئاش



هه لکشان و داکشانی حزبی شیوعی عیراقی و کوردستانی

۱۶-۱۶

به رهه فیستیوالی به در خان له یونان (له شانه ده رهه به رهه ئه کروپولس)

که یونانیه کان
شه رابی کوردستانیان
خوارده دوه

۲۳

هه ولیز له
رۆزئیمیری شیئر زاد
نهینیدا

۸



نهجم هوگر
فیلمیک ده ربارة
نه نفال



هیئش عه بدوله حمان:

گرووپی سه هند کونسیرتیک بو دیاری
قهه داغی و به رهه میک بو هومه ری
ذهیی ئه نجام ده دات

۶



سەلام ناو خوش

کوری زانیاری هه رهه نیشی زمان نییه، به لکو کار لە سه
زمان، ئەدەب، میز ووی کورد ده کات. هەرجی کۆرى زانستی زمان
تمواو ئیش لە سه رهه زمان ده کات و له هەموو بواره کانه و له زمان
ده دوى، هەروهه هەر لە رېتى کۆرى زانستی زمانه و هەدگارو
تاپیه تەنییه کانی زمانی نە تەن، زمانی ستاندەر دەردەکەن.
بۇیە ئیمە له رېکخراوی زمانناسی بە جددى کار لە سه رهه
دەکەن کە ئەکاديمیا زانستی زمان دابمەززیتىن... ۱۵



- * له بیره و هریه کانی شاردا، د.وریا عومەر ئەمین باسی رەشبگیری کە رەکان لە سالی ۱۹۶۳ یه ولیز ده کات
- * له "هەیاسه له به در خان چ باسە" باسی رۆزى قیامەت لای داده حاجی بخوینە و
- * پروفیسور ئەندیرس ئۆلسون ئەندامی ئەکاديمیا سویدى له وتاریکی تايیهت به به در خان
- * ھونه رەند مەھدی نومىد باس له سینە ماي کوردى و رەھەندە کانی ده کات

به در خان بو يە كە مينجار نهينى ده رەمان خواردەرنى حيلمى عەلى شەريف ئاشكرا ده کات

ھەرمەکو له ژمارەي بىشۇرى ھە فته نامەي بە در خان بە لەتىنى ئەمەنمان بە خۇېنەر دا کە چۈن مامۇستاى کوردا يەتى
و بىر و باوەپى نەتەۋا يەتى، حىلىمى عەلى شەريف کە بە غەردو زۇر ناشەر يەفانە له شەۋىيەت قىزىمۇنە
بە عىسىبەيە کاندا له بەغدا لە سەر دەستى پىباوه کانى رەقىم دەرمان خواردەر، لەم بابەتەدا مامۇستا
کە مال مەھىدىن بە مەجۇرە پەر دە سەر ئەم تاوانە گەورەمەي ھە لە دەدەتە و دەللى: بىشى
ئەھوھى بىنە سەر باس و چۈنیيەتى شەھيدەرنى ھەقىل و پىشەمەرگەي ئازاۋ ژېرۇ
رۇشىنېر و كوردىپەرەر و بىر خۇشەویست كاڭ "حىلىمى عەلى شەريف" بە شەرف
و ھەميشە زىنەد و بە پىویستى دەزام گەورەمەي و گەنگى و نېخ و سوودى ئەم چەشىن
كە لە بىباوه تەتكۈشەر و نەمەزۇ نىشەتىمانىنەر و دەرتان بەخەمە بىرچاۋ تاكوھەتى ھەتاي
سۇود و دېرىگىن و نەوە تازە كەنەن، بە لکو له رېپارى ئىيان و بىر و بېپار و كارەكانىان
بىتىنەن.

۱۱



به در خان و رەھەكارى دەست
لە كار كىشانە و هى
محە مد ئاشكرا ده کات

۱۲

مە بەست عە بدوللا : گەنج دەبى كاربکات

ھونه رەندى گەنج مە بەست عە بدوللا دەرچوو يەش مۇسیقىي يەيمانگاى ھونه دە جوانە كانى زاتقۇ سە لەھە دەنە،
ھەۋىئە و ئىستا خۇېنەن لە يەيمانگاى ھونه دە جوانە كانى زەندامى ئۆركىستراتى كوردستان ھەننە،
دواتر لە بەر كارى مامۇستا يەتى لە كاركىدىن لە ئۆركىستراتى كوردستان ھەننە، دواتر
لە سالى ۲۰۰۲ ھاوشان لە كەنلەن ھونه رەمنە دېنىيەن بە جەمال كەپىن بۇ پارچە مۇسیقىي ئۆزان
كەدۇو، ھە ئەپارچە مۇسیقىي بەر بۇ يە كەمەجاڭ ھونه رەمنەن كەنلەن سانچ و دەك
يە كەم كارى گۇرانىي كۆتۈپ تىپا كەر، سەبىارت بە كارە ھونه رەھە كانى خوی و نەمەزۇ
كاركىدىن گەنجان لە بوارى مۇسیقا و گۇرانىي كوردى دواندەن...

۱۲



خاتمو يودىت
مېرىشىرگە رو كۆمە ئىك
چالاڭى لە كوردستان

۱۳

بهره ۹ مانگ کاوه مجاهد باسی دهست له کارکیشانه وهی کرد

فرسنهت به خه لکی دیکه بدری
بدر پر سیاریتیه که له شستو بگرن
و نوانای دیکه تاقی بکریته و
گواران بیته داینه می دارد و دوامی
روزانه همکه، بلویه من دهنکه بیرم
لاه و از هیتان له سره نفووسه ری
کرد و داشم کرد و داده شو
کوارانه بکریت، به لام لمبه رئوه و
روزانه همکی حزبیه دهیت حزب
شئو بربیاره بیات.

هه روهه لاهیاره ئاسووده بوونی
به کارکرن له کوردستانی نوی،
کاوه محمد گوتی: درو دهکم
ئەگەر بليچ له سەرنووسەرایهتى
کورستانى نوی ناسوودەم،
چونکە بەراسىتى هەمو كاتىكى
گرتۇوم و زۆر ماندووگى كىدۇوم،
ئەو كاتانە سالى٢٠٠٢ "كە بۇمه
سەرنووسەرى كورستانى نوی
ئاسوودىيەنى زورى پە يەخشىم،
كە توانيم له نۇرسەرىكى تاساپىيەمە
بگەم بەو بەرپىشىرتىيە لە
رۇنامەكە، بىلام ئەمە هەر بۇ دۇو
سى سال خوش بۇو، نەك هيىنە
درېزە بكتىشتىت".

و ه لامى ئو دو پرسیاره ئەو
دەگەيەنیت کاوه مەممەد و ئیراى
ئەمەوە وەکو كەسەيىكى چالاک و
ماندوولو رە رۆزئامەي كورىستانى
نوى كارى دەتكەرد، بەلام دىيارىشە
حەزى بە نوييپۇونەوە كەرىدۇوە
و يىستووھەتى خۇنىتى تازە
بېتە ئاراوه و كەسى تازە
بىكۈنە كاركىن لە كورىستانى
نوى، كەواتا وەلەمى ئەو دوو
پرسیارەتى كاوه مەممەد و ئەقسانە
دەرتەندەكتەوە كە دەلىن كاوه
دەركاراوه، لەگەل ئەۋەشدا جىڭىزى
خۇيىتى دەستخووشى لە كاوه
مەممەد بىرى بۇ ئوھەللىيەتى
و دەستەتەكاركىشانەوەكە لە
پۈشتى سەر زۇرسىرى كورىستانى
ئەنچەن.

هونه رمه ندی ده هینه رنه چم هوگر فيلميک له سه رهه "نه فال" به رهه ده هينه



جم ہوگر

لـهـوـکـارـهـ هـوـلـدـهـمـ لـهـگـهـلـ
هـوـنـرـمـهـندـانـیـ کـهـلـاـرـ وـ گـهـرـمـیـانـ
وـ کـفـرـیـ کـارـبـکـهـمـ، لـهـ فـیـلـمـیـ
سـوـرـمـهـخـانـیـشـداـ هـوـنـرـمـهـندـانـیـ
هـهـوـلـیـرـ وـ سـلـیـمـانـیـ بـهـیـهـکـوـهـ
ئـهـوـ فـیـلـمـهـمانـ ئـهـنـجـامـداـ.
جـیـیـ ئـامـاـزـهـیـهـ جـگـهـ لـهـوـ
کـارـانـهـ هـوـنـرـمـهـندـنـ تـهـجـمـ هـوـگـرـ
چـهـنـدـینـ کـارـیـ دـیـکـیـهـ لـهـسـهـرـ
ئـیـشـ وـ ئـازـارـهـکـانـیـ کـهـلـیـ کـورـدـ
ئـهـنـجـامـداـوـهـ وـ بـهـ شـیـوـهـیـهـکـیـ
باـشـیـشـ رـهـنـگـیـ دـاوـهـتـکـوـهـ وـ
دـیـارـیـشـهـ دـوـایـ ئـهـ وـ دـابـرـانـهـ
بـهـنـیـازـهـ کـارـ لـهـ فـیـلـمـیـ "شـیـوـیـکـیـ
دـوـوارـ" دـکـاـ.

هیوادارم بتوانین شتیک بکهین
 پیر به پیشته و کاره مساته بی.
 دربارهی ئەکتەرە
 بەشداربوبوه کانی ئەو کاره،
 دەرهەنەتەرى ئەو کاره گوتى:
 لەبەرئەوە سکرتېرى كۆمەلەی
 هوئەرە جوانە کانی كوردم
 لە سەلیمانى، زیاتر لەگەل
 هوئەرمەندانى ناو كۆمەل
 كارداھەكەم، ئەگەر لە دەرمەوەي
 كۆمەللىيىش ئەكتەرەم پۇيىست
 بىن، دىيازە پەمۇندىم لەگەل
 هوئەرمەندانى ناو شارى
 سەلیمانىش رۈز باشە، لەگەل
 ئەوانىش كارداھەم، لەوانەشە

تاییهت به بهدرخان
هونه رمه ندی بواری شانو و دراما
نهجم هوگر دوای کارکوبن له
چهندین دراما تهله فزیونی له
ئیستادا خه ریکی برهه مهنانی
فیلمیکی دریژه له بارهی ئه نفال
که ته له فزیونی گه لی کوردستان
ئه و درامایه به رهه ددهینی.
له مبارهه و له لیدوانکدا
دربارهه دواکارهه کانی خۆی
نهجم هوگر گوتی: بە نیازم
فیلمیک بەرهه بەھیتم که له
سیناریو و دەھیتانی خۆمە،
لە سەر کەشەی ئەنفال کانه

له ههولپر گرویی سههند کونسپرتیک بۇ دیارى قەرەداغى سازدهکات

هاوکاری کردن، یان له لایه
شوینه هونه ریبیه کانه و هاوکاری
دەگەترين.

سەھەند لە چەندىن ئەندامى
كارا پىكەتات ووھ و ئەموان لە¹
شارى سلىمانى كارىدەكەن و
بارەگاكەشيان هەر لەھ شارەيدىو
تا ئىستا چەندىن كارى دانسقە
و جوانيان بىشىكەش كىربووه و
خاوهنى چەند سيدىبىيە كى تايىبەتى
ميوزىكى خۇيانەن.

نهویش تهوا و بی، به نیازیشین
له مانگی^۹ دا له سره با گاهیشتنی
وهزاره تی روشنبری له هولیر
کوشنیزتیک بیو دیاری قرداداغی
نهنجام بدین، له مانگی^{۱۰}
نشاد به نیازین میوانداری دوو
گورانیبیتی ولاتی سوید بکهین
بو سلیمانی.

عه بدولر م Hammond به پرسی گروپی
نهند له باره دواکاره کانی
خویان گوتی: دوا کوئنستیر ته که
دیاری قهرداگی، ماویه کی
زیور خربیکی کارکردن بیوین
له سیدیبیه کی هؤمر دزهی و
تمه اوامان کرد ووه و به منزیکانه
بلا وده بیت ووه و له "7" تراک
پیکاهات ووه، که چه نند کوئانیه کی
تایابه تی هؤمر دزهی، دوا
شوهش نئمه ئالبو و میکی خومان
هههیه، که ئاللو و منکی میوزیکه،
ههو دارین له ئائیندیه کی نزیکدا

تایبیهت به بهدرخان
گروپی میوزیکی سه‌هند یه کیکه
له و گروپه چالاکانه‌ی له موقوفی
گوکره‌پانی موسیقای کوریدا
جه‌ندين بهره‌هم و چالاکی
ناوازدیان پیشکش‌سکردووه،
دوابه‌دواي سازکردني کو نسیرتیک
له شواری سلیمانی و هله‌له‌بهجه له
شیستادا به نیازن ئه و کو نسیرتیک
دیاری قمرداداغی له هه ولیریش
نمایش بکهن.



هیرش عهبدولره حمان

وویش به ناهیکی سه ردو و به
مهفته و گوتی: یانی بابه حاجی
وه دبیتنه و میردی من؟
تیان: به این
رهیکی هیتاوه پرده و به هنasse
ساردی و سواری گوتی: هیچ
بیرو خوشیم لینهندی، له خودا
پاریمهوه، به لکو به قسم بکات
نه و زواجهی روژی قیامهتم بو
هرنهگری. ته گهر سهیری ته و
سه یهی ناده حاجی بکهین له
نه یهی بیچهوانه راست بن. به لام
وشنانه همه هدیه.
زیزی قیامهت و زینتو و بوونه ووه
باوه چاو و کوتون هه رده بمنی
ی لینهاتسووه چیاش به چیاش
که وی.
نو و نو و سینه ته نز ئامیزه به راستی
و ویداوه!

کان دهچنه لای میزد هکانیان،
دهکانیش هم رهند ژنی
بیووبی هموویان دهچنه لای
لو شوهودا دایکم حاجی...
ویش به ژداری قسسه کانی دهدکرد.
وندنه قسسه زل و قسسه بینتم
وندنه قسسه چهوتی کرا. له پر
ه حاجی گوتی: یانی همه مو
ندوو دهبنهوه؟
کیک که کوڑه کهی کهرم کر دیبوو
لامی دایه ووه و تی: به لی همه مو
ندوو دهبنهوه؟
ه حاجی دیسان هه لیدایی و
تی: یانی ژن و میزد دهچنه وه
یه یکتر و دهبنهوه هاووسه ری
کنتر.
لامیان دایه ووه و بینان گوت:
لئن داده حاجی بابه حاجی
بینته میزدی تو؟

دەھىننى و دەلى ئەھوھ "٥٤" و
تىرىدو لەھۇر كەلەپى ئەھوھ دەكرى،
چاچىيەكاكىش دەبن بە ئەندام
نۇرسەران و روۋۇنامەن نۇرسان،
چى لە دوا ۋەزىئەرلىقى ئەندام
ووان "جەعفەر"ى جايچى
ئارەكە بايەتكىيەندە جوانى
سەھر "ئەميتاب باباجان"
سېيىھ، سەھد بەرلاھەر لە^{لەپە}
سەسرە بۈونەلەو كاسەللىن و
لەپەستەكان نۇرسەر تىرى.
ئۆويكە لە ناو مالماڭدا بە
ئادەبىونى میوان خاۋا خىزانەنەو
لەپەستەكان نۇرسەر تىرى
بايسى رۇۋىي قىامەت بۇو،
ئاكىكتۇ لە رۇۋىي قىامەت ھەممۇ
سەن زىنندۇو دەپىتەو، مەنال،
ئىن، ئىن، ئىن و مېنەد، كەھمۇرپىان
پەپەت ئەھوھ بۇو، كە دەپىكتۇ،

گی زیارت دههینا له «حسین»
میانی و هدلو برایم ۷ محمد و
بین شیخ محمد» چونکه خاله
باب هیزیکی له بین نهاده توی
اسالهی هه یه، به قسمی
سمن یاسین سه رنوسه
زیارت نامه نووس خاله و ههاب
باتی زیندان و خوشیستی نیتو
ک و حزبه که دلنجام خاله
باب دندگیکی پاشی دههینا.
زادیرکی قوشمه چی، ئوهندہ
ی له خالک دمگرت و قسمی
شی دهکد، کاتی دهچی بیو
بازارین و فورمی دنگدان
ماکاتنه وه، دنگ به: ۵۴ و ۱۲
ت و له خوشیان بیری دهچی
مهکه بخانه نیتو سندوقه که،
ن لیتی دهبرسن دهنگ به کی
دهویش فورمه که له گیرفانی

هه لسوکه و تیان کرد، چونکه
یار کهوت، کارکردن به^۵ سال
نی گوران له "٪ ۲۵" ی دنگه کان
ؤگهرباتکات، همززووش
اندرا، هممو په شیو بیه کانی
مه جه ممال، دره بندی خان،
په یانه، کویه، ناو،
خیانه^{*} که گورانی یئستا گوران
ریان دهدا. چونکه گهراو هه وینی
بیان دان، ثهوجا ده توانيں بلینی
و موده دیهش ته واو دهی، خوا
زه رهیه موده دیه کی دیکه
ناله و ههاب خوی هه لسوکه
و سره رکایه تی دلنيابو وين

سوپاکه‌ی سه‌لاحه‌دین ۴۵٪ کوردو و ۱۳٪ عه‌رهب بوون

یه رۆز بەر لەھە پروسوی ئەم
ھە لىزازدەنە جەرگىرە لە نەزەرى
خانەواھى شەھىد (ھاشمەمەل)
دەستتىپكەت من و رۆزئامەننووس
(عومىر فەرھادى) لە نزىك ئەم و
شۇيىتەن كە پەيكەرەكەن شەھىد
(رېبازى لىدانىراپۇو. ئەپپاۋەجوانە
ھونرەمەندە فلچە بە دەستەمان بىنى
بە زەردەخەنمە سالاۋىك و چەند
دەقىقىيەك و مەستان كۆيکەرىدىنەمە و
زۇر بەھىواه دەپرەۋانە سېبەيىنە...
ئەم پىباوه تىرۇرۇش نەبو و بۆچى
دەستتىپكەت لىكىد!!!
ئەم پىباوه دەولەمەندىكى ناقۇل
نەبۇ و بۇ سەرمایەكە لە كۆلى
بىكتەمەن!!!

ئەم پىياو دۈزمنى مىرۇوللە يەكىش
نەبىو. تا ئۆلەلى لېتىكەن نەمە...!!!
جىكە لەلەدە نەبىن بىراي شەھىدىك بىو
لە يەكەم زەنگى رايپەرىدا لە بىنناوى
ئەمروقى ئېسە رايپەرى و گوللەكانى
دۇزمەن خىستىانە ئامىزى مەركەوه
و بىو بە كارىزما يەكى گەورەي
(ھوللىرى)...
جىكە لەلەدە نەبىن (هاشىم) ھەمىشە

بیرکردن و مکانی ئام عەشقە
سەرشىتاتىن بوبو بوبۇ لاتىك سەرى
پىيەھە لگرتبو كە خۆشى نىيدەزازى
بەرمۇچ و يىستىگە يەكى ئەبىدى
دەبىيات، بەلام هەمېشە بە عەقلىيەتى
دانىدەچو و بە^{كى}
گوللەي-مەكى

(کورد) شاه هید
بکری ...
ده سه ها لات. ج
وه لامی نام
پیر دزنه دوچار
جگه سوتاوه
ددده یته وه ئوه
دو وهمین کهوره
جو امیری له بیه
دل هه لدگرن

و نهیتوانیو
ته‌نها بُو چرکه‌یک کیش به چاوه‌کانی
لاشه‌که‌ی بُون بکات و دمست له
رومه‌ته‌کانی بَدات و تیر، تیر
سَهیرو بِلای بکات ۹۹۰۰...
دهسَه‌لات. ج و هلامی ئەم پیره‌ژئنه
ددنه‌نوه که هیچ میواهی کی بهم
درگایه نەمما رۆزانه (هاشم) ای
پینده‌تاهه‌وه و هەر زوو هەستى به
جوله‌ی دەکرد و دەبیگوت:
(روله‌کەم هانته‌وه) ...

چ و هلامی ئەم پیرەنچە دەدەنەوە
ھىشتا كويىرايىھە كانى بۇ (بەھرام)

نائمه واری هر له سو تانه و کۆستىكى
 دىكەشى بۇوه ميوان...؟
 من دلىنام لەمە دواش (فڭچە) و
 (تابلو) كانى (قەرنەي) يش تەنها بۇ
 تورەبىي و تۆلەكىرىنەوە لە كۆللە و
 لە تەفنگ بەدەستە ناشيرىيەنەكانى
 (ئىرە لەنگەر دەگرى، چونكە
 ئەنگەر بۇ (بەھرام) گىريا و سەريلەندى
 شانازى يۈۋۇنى بە خۇود بىنى و لە
 تابلو كانى رەفرىزى گوللە ئەوانى
 دەركەد، بەلام ئەمۇرۇ دلىنام تابلو كانى
 رەفرىزى كۆللەي (ئىرە) دەكتار و سىما
 ناشيرىيەنەكانىان جەستەي دەپلىكەن
 دەھەر بىتىن...

لیزروهه ئو میزۇوه دەستپىچەدەت
ھەمومان لەو بگەین ھەمېشە
لەو شەھەندەرەنە تۈۋە بىن
كە نەيانتوانى موساپىرەكائىان
بە ئەمانەتەوھ ئەو نامە پېرۋازەنە
بگەينەن كە لە سەنگەرەكان لە^٢
دواچىركەي مەرگى ئازىزەكان
نوسرابۇون...^٣

لیزه وه میز ووه دهست پتیده کات
که دهست لات بینی ته وهی نه بهو
در هر قه قهی هزری عه قلیه ته کاتی
غه بیری عه قلیه تی خوی بینت و که وته
ناخی تو ره بوبون و که فوکول هه لپشتن
و له جیاتی به خشینه وهی چه بکه
گوله کان (گولله) ای بمسنر ناسمانه
بیگه درده که (هه ولییر) دا باراند و
یه که دیاری ششی گولله بکه کنیسک
قورس بیو بو به میوانی جه سنتی
(هاشم) و ته سلیمی مرگیکی نواوده
کرد...
هر ته وه شبوو بو به رامالینی
جوانیه کانی هه لبیزاردن و هاتنی
ره شهبا ناشیرینه کانی هه لبیزاردن و
نه مووشی له شه هیدبوقونی (هاشم
جه میل) له نکه ری گرت.



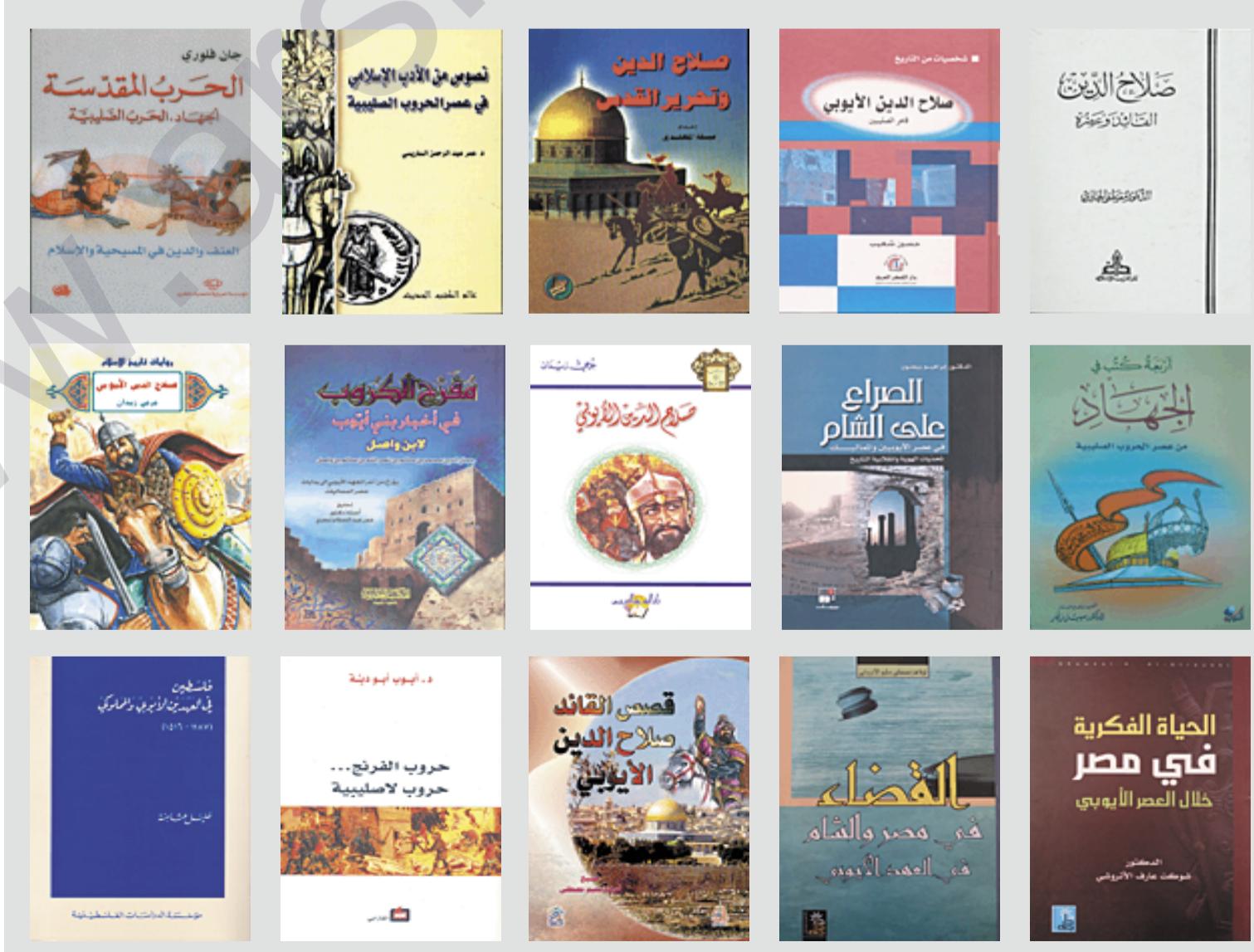
ھیلکاری سہ لاحہ دینی ؎ یوبی

۱۳/ یهش رایانکردو دایانه پاں
خاچپورستان، بؤیه هممووان
تیگه بشتن و دایانه قاقای
پیکهنهن. بؤیه لهو روژهوه
د. موسیینم یه کجارت خوش
دهوو.

که چون تو دلیلی سوپا
سنه لاحده دین ۴۵٪ کوردم و ۴٪
تورکه و ۱۳٪ ای عهرب یورو و
لهوه‌لامدا د. موسین زور
شندب و شازایشه وهلامی دانه و
پیگوت: زورم گوتوه، ئائ

فتوگویی دکتر ارکهی دکرد
سهر سه لاحه دینی نهیوبی،
هه خله لکنکی به عسی و
مسکاری و ته اوایی نه فسمران
هو له که ش جمهی ددهات،
لاتی پرسیاری نه وهیان لیکرد،

A portrait of a middle-aged man with white hair and a beard, wearing a white shirt. He is smiling and looking directly at the camera. The background is a plain, light-colored wall.





عه بدو للا پشده‌ري: مهلا ئاخوندەكان و مهلا كانى خۆمان

هه رکاتی ئه وان ته او بیوون ئه وسا نوبه تی شیوه، ئیمهش دانیشتنی و پاشان دو و کوری شه ریعه تمداری و چند مه لای گهه وه گهه وسه رهش و سه رسپی هاتنه لامان بتو بخته هینان، دیتمان که وا زو بیهی زریان که هریه که و "کتبی" ته رجومه "فارسی ئینگلیزی" یان به دهسته وهی خدیکی فربیونی زمانی ئینگلیزین، ئه وانه له ولامی پرسیاری ئیمهدا که ج مه بستیان هه یه له فربیونی ئینگلیزی دا؛ و تیان شه گهر ئیمه "ناخوند" شاره زاله "له لسه فه" ای به زمانی بیانی "دومنانی نیسلام قسه بکین، ئهی چون دتوانین که ئیمه ئه و "له لسه فه" یان بوشی بکه بینه و راستی "سداقه قتی" ئیسلامی پیربوزیان بی سه لمینین؟ هرودهها و تیوان ئینه له "حه وزهه عیلمیه" دا وانه کانمان زورن، ئه و درسیه ئینگلیزیمان جیوازه له بەرنامه ئینجا لیرهدا رووی پرسیارم ده که مه لای مه لایه کانی کورد واری خۆمان بوجی ئیوش و هکو "ناخوند" کانی شیعه خوتان فتری زمانه کانی "بیانی" بیگانه ناکن و به بیر و بوجونیکی تازه وه نایینه ناو مه بیانی ئیسلام؟ خوتان له گەل شه و پیشکه وتنه دنیا ئه مرودا بکونجینین؟ هه رجی زووتر بیته "چایه" کی رووناک که رهه و بو کەله کەی خوتان، کەلی کوردى موسولمان؛ بەھەر حال با واز له مەلا و ئاخوند بھینن و بکەریمه و سه ریاسەکەی خوان، شەوه بۇو نوبه قتی ئېمە هات و رۆیشتینه لای "شەریعه تمداری" هەر له دوروهه و بەردو پیرمان هات له ژوروهه کەی خویدا و چند ئاخوندیکی تریشلى لەلاوه دانیشتیون ھەمووان ریش سپی و ھەکو ریکوپیک بیو تواني رابردوی خۆمان خۆی، شەوه بیو شەریعه تمداری زور بە تەمن و نزیکی ٨٥ سالى پیو بیار بیو، بەلام رەرقەنی زور وریاو بە توانامان هاتە بە رچا، زور زور ریزى لە کاک ئىدریس گرت و بە رۆشی خۆی سەبارەت بە کۆچى دوايى بارزانى نەم بیشاندا ئینجا کاک ئىدریس بە فارسی لە گەلیدا کەوتە قسە كردن، راستی فارسیه کەی زور ریکوپیک دا و اوای جیابونە وەمان و بارود خۆی ئیستەشى بە تەما وەتى بۇ شى بکاتە، پىتى وت جەتابى "ئیمام" خوت دەزانى، کەوا ئیمه کورى خاوهنى كىشىيە کى "مەشروعىن" دوايى مافى نەتە وەتى خۆمان دەكەوين لە چوارچۈھى كۆمەرى عېراقدا و ئىمەھەرگىز دا و اوای جیابونە وەمان نە كەرددووه، بەلام حۆمەتە فاشىستەكانى بە عس ئامادە نەبۇون، نەك هىچ ماقىكى بۇ ئیمه مۇسلمان قايلىن بن، بەلكو دەيانو يىست كە هەریه كارى لە توانامان بەرن، شەوه بۇو كەوا رېك كەوتن لە گەل "شائى" كۆر بە كوردا خەنچەرە ئۆھەراوی خۆيان لە پېشى ئیمه کورد دا، ئاوارە و دەربەدريان كەركىن، ئینجا ئېمە ئىستاكە لە ژىرى سېتىپەرەي پەرچەمى ئیسلامدا و لەناو بىراو كەسوکارى خۆشە وىستى و ھەك ئىۋە دا ئۆيان دەبەيىن سەر، هەر داواشىمان لە ئیلوە بەریز و ئیسلام دۇستە، كەوا دەستى يارمەتىمان بۇ درېز بکەن و پېشىمان بىكىن لە ھەمۇو رووپەنگى سیاسى و سەرپازى و ئابورىپەمە.



دلزار حەسەن

پیک هاتبو له من و کاک فارس و نوینه‌ریکی لیژنے‌ای جو ویتاران،
نهوانه‌ای کومانمان لیتیان ههبوو سه‌رمخوار بهداره کالبتهزه‌کانی
بیستانووه هه‌لماان واسین، هه‌ممو دانان به‌کاره رزیوه‌کانیان نا،
له‌ثیفاده‌ی په‌کیک له دزه‌کان که ناوی
هه‌کیم بوبو:

- پیمان گوت هه‌کیم چهند زیتان
کردووه؟ جهند که‌س بوبون؟

* گوتی. دزی یه‌که‌مم جو وینه سه‌ر مالی
حاجی عه‌ولا له گه‌ره‌کی (به‌سته‌بیازه)
تازه ژنی بو کوپری هینابوو نئیمهش
زیری بوبوکه‌مان برد.

- باشه کن وکی بوبون؟

* من و سدیق و حه‌مد بوبوین..

گوتمان کام سدیق؟

* گوتی سدیقی ثامر حه‌رس که منی
هیناوه بو لیکو لینه‌وه.

- سدیقمان بانگ کرد و تفه‌نگه‌که‌مان
لى سه‌ند و پیمان گوت سدیق تو
له‌گه لیاندابویت؟

* گوتی. به ب. به ب..

ئه‌وانیش به‌پیکی تو ایانه‌تیبیان داین
به‌مه‌اوایه‌کی که‌م تو اندر رزربه‌ی زوری
دزه‌کان ناشکرا بکرین و به راپورت
بیویان روانه بکن، منیش نیواره‌یه که
چو ومه لای کاک (فارس باوه) له مالی
خوی، نه‌ویش هه‌ندیک زانیاری هه‌بوو
لام کیشیده، کوبونه‌نویه‌کمان کرد بؤ
چاره‌سر کردنی ئه کیشیده، لیستی
ناواي دزه‌کانمان ریک خست له‌وانه‌ی
زانیاریان له سه‌ر هاتبیو، (۱۷) که‌سیان
له رینه‌کانی پیشمرگه‌دا بوبون، منیش
گوتمن کاک فارس ئه‌گهر ئیجرائاتی توند
نه‌که‌مین ئوه و زعده‌که هیورنابیته‌وه،
چونکه زور له لیترسراوانی عه‌سکه‌ری
لپیشتی ئه و هزمعه بوبون.

بؤ به‌یانی به‌تالیو نمان کۆکدەوه کاک
فارس و ته‌یه‌کی پیشکەش کرد (ئه و
کاکاته هه‌ر هه‌مو و دزه‌کانمان گرتیوو)
رایکه‌یاند که ئینه ئه و دزانه‌مان
گرگت ووه له سه‌ر راوبرووت و دزی،
ئیتیو پیتان باشە چیان لیتکه‌ین،
هه‌مو و رایان وايو و سزای توند بدرین،
ئیتمەش لیژنەه‌کمان پیک هینا، که

ئەمجاره يان واتە هەلبىزاردىنى
پەرلەمانى كوردىستان و سەرۆكى
ھەرىم كە لە ٢٥/٧/٢٠٠٩ بەريۋەچۇو،
جىالە جاران و جىاواز تر لە^٢
ھەلبىزاردىنى كاتىنى سەردەمى رېزىم و
سالە كاتىنى ١٩٩٢-٢٠٠٥^٣ دەسەلاتى
كوردى هەلبىزاردىنى كەرمۇكىرى زۇرقىرى
كاتىنى هەلبىزاردىنى كەرمۇكىرى زۇرقىرى
پىشىد دىياربىو بە بەراوردەنەگەل
ھەلبىزاردىنى كاتىنى پىشىر، جونكە
ھاواولاتىيان پىش ئەمەوهى بچەنے
ناوەندە كاتىنى دەنگىدان، دەيانگوت:
بىز بچىن لە ئىيىستاۋە دەنزاڭين
كى دەرمەچى "يەكىتى و پارلى" و
ئەوانىنى خۇيان شۇرۇرىدۇۋەتەوە پىتىان
"مەھىست حزبە كوردىيە كاتى دىكە
بۇو بۇيە ناجىن و مۇزدانىشىمان
ئاسىوودىھى، من خۇ لە زۇر كەسى

فیستیقالی گه لاویز له
سلیمانی به نوسراهانی ئەلمان
بەشدار دەبیت. ھەرودھا لە
پلاين ئەم ئىنسىتىوتە دايە،
رۇزانى كلتورىي ئەلمان لە
رۇزانى، ۳، ۴ و ۵ / ۱۰ / ۲۰۰۹
لە ھەۋىزىنچام بىرىت،
ئەم رۇزانى كلتورىي بىرىتىن
لە:

— كىردىنە وهى ب ئامىرى
رۇزەلەتى "جاز" ،

— پېشىكەشكەنى شانۇڭەرى
بۈوكەكان — مسرح
العرائس،

— كىردىنە وهى پېشانگايەكى
فوتوگرافى، (بىيۆيسىتە
دیوارەكان لە ۴۰ مەتر كەمتر
نهين)،

— كۆنسىر提ىكى پۆپ موزىك
"لە وانە يە لە دەرە وهى
بااغچە بىت"

— پېشاندانى ۱ بۆ ۲ فيلمى
سىنەمایى "كە تايىل بە
عەردبى وەركىپاوه".

راکىيەنىن ھافبىون و كوردۇنۇڭى

ئىنسىتىوتە پەرتووکە كانى ئەلمانى وەردەگىرىتە سەر زمانە، كانى جۇربەجۇرى جىهان. ئەم ئىنسىتىوتە خويىتكارو گەنچە كانى بىيانى بۇ فيرىبوونى زمانى ئەلمانى و كارەكانى پراكتىكى ھونەرى كە دىتتە ئەلمانىسا، ھەر بۇ نمۇونە ئەمسال ۱۸ گەنچ لە عىراق (لە وانە ۸ كوردن) هاتۇونەتە لەلمانىابۇ فيرىبوونى زمانى ئەلمانى و كارى پراكتىكى لە بوارى ھونەرىدا.

بۇ دروستكىرىنى ئەم بېيەندىيانە لەم رۆزانە (۲۰۰۹/۸/۳) خاتمو يۈدىت مىرىش بىڭىرگەر Judith —

ئىنسىتىوتى گۇته لە ساپى ۱۹۵۱ دامەزراوه، ئامانجى سەرەركى ئەم ئىنسىتىوتە بىلاوكردىنەوە كلىتورو زمانى ئەلمانى لە جىهان دايە، ئەم ئىنسىتىوتە لە ھەشتا (۸۰) بولات بە سەد و چەل و جوار (۴۶۱) لقى خۇۋى لە جىهاندا ھەيدى. نىزىكى (۲۳۲۸) كارماھەند لە بېشەكانى ئەم ئىنسىتىوتە كار دەكەن، لە وانە تەننیا (۲۲۱) ئەلمانى و ھەموى تر خەلکى ئە ولاقتنەن كە ئىنسىتىوتى لىتىيە. بارەگايى سەرەركى ئەم ئىنسىتىوتە لە شىشارى مونشن / ئەلمانىيادى.

ئامانجى ئەم ئىنسىتىوتە دروستكىرىنى پىرەكەن لە ئىوان و لۇتەكان دايە، ئەم



د. که‌مال مه‌زهه‌ر: سه‌رده‌تا نه‌نداهی حزبی شیوعی عیراق بعوم

گه يشتوومهه ته سه رئو
برواييه که ميژووی
راسته قينه نهنهوهی کورد
لهو به لگنه نامانه دايه.
ئه و به لگنه نامانه زور زور
به نرخن، داوا له حکومه تی
هه ريمى کوردىستان دەكم، که
ھەمۆ سالىك چەند کەسيك
بنېرىت، بۇ ئو ئەرشىفه،
بۇ ئەرشىفه کانى دىكەش،
بۇ ئەوهى ئه و به لگنه نامانه
كۆبکە نەوه کە دەربارە
ميژووی نهنهوهی کوردن.
* دكتور يېشتىر لە نووسىنە كانت
پېتىاپسو ماڭ كورد لە لايىن يەكىتى
شۇرودوپەوه دابىن دېبىت، ھاۋۇزنىيەك
ھەبۈ لە بەرامبەر سۈفيت، کە كۆدان
دەتوانىن ئەۋىندرى ماڭسى خۇبان
بەددەست دېتىن، بەلام بېستا دواي چەل
سال گەشتۈزۈنە تەقىناعەتىك، کە
لە بە لگنه نامانه ئەننىيە کانى بە رېتىانى

پیشنهاد داده: هر دو چاره‌های سه‌مردی:
- من سه مردانی سه مرد تا
ئهندامی حزبی شیوعی عیراق
بووم، پیشنهادهای که وا
شیورشی^۴ ای که لاویتی سالی
له عیراق به رپا بیت،
من بووم به تهندامی حزبی
شیوعی عیراقی، به لام نهاده
که هانیدام بنهاده، که بجهه
ریزه‌کانی حزبی شیوعیه و،
نهاده بوو لهه بروایه دابووم،
که چاره‌سه‌مردی پرسی کورد
له ربگای حزبی شیوعیه و
دهبیت. پیتر نهاده بوو که چووم
بو یه‌کیتی سو قیه و به چاوی
خوم نه شتانه دیت، سه‌ین
ده‌کم یه‌کیتی سو قیه‌تیش و هک
ولاتیکی گهوره به رژوهه‌ندی
خوی ههیه، کهی به رژوهه‌ندی
پیویست بووبیت نهه یاریده
کوردى داوه، به بیچه وانه وه
به رژوهه‌ندی لهه داده بووبیت،
دهستی کیشاده ته‌موهه یارمه‌تی
کوردى نهاده. که اکاتی
جهنگی دووه‌می جیهانی له
به رژوهه‌ندی دابوو لایه‌نگری
کورد بکات، نهاده بوو که له
سـ اـ بـ اـ دـ اـ کـ مـ اـ کـ مـ بـ سـ تـ

یه وسایری خود را
دامه زرا، نهاده و برو دو از پیش
له کورد قه و ماده دار باز از اینی
گه و برو باز از اینیه کانی دا تا
سالی ۱۹۵۸ له سو قیه هت چیان.
به شیوه کدهم



له سو قبیه تیش هر سه رچاوه کتیبم کو دهکردده، هه رودها له ماوهی شه چوار ساله ش بو میان داده نا. بهم شیوه

من بو چاره‌سه‌ری چوومه به ریتانياو لهوی به ریز جه‌نابی مام جه لال داوای لیکردم و پیش‌گوتم تو که لهوی له به ریتانياست و حه زده‌که‌یت له به لگه‌نامه نهینیبه کانی به ریتانيا دهرباره‌ی دوزی کورد کاریکه‌یت، بو ناصیتته له ندهن؟

تیمارکردنی خوت بیت و
له لایه کی دیکه شوه له و
ئەرشیفه دوام بکەیت. ئىمە
لەم ئەرشیفه بە سەدان
بە لگە نامەمان دەستكەوت،



ژماره‌ی کتبیه‌کاتم بی شومار
زور بروون، به‌لام که دامه
پال شرورش کتبیخانه‌که‌م
له‌لای خوالیخوشبو و حوسین
فهیزولالا جاف و نامینه
خانمی خوشکی کاک حوسین
به‌جهیشت و خوا هه‌لنگریت
ثاکاداری بروون، تا هاتمه‌وه
و درم گرتده‌وه.
* پاش نهودنده سالنه، لدسانی ۲۰۰۹
هاتمه‌وه بوهولیر دیسانه‌وه ده‌لیم
و دکو تاکیک کورد، بیهه ناغجه‌لدر
نییه، نهودنا ده‌لیتی چو؟
— به‌لی، هه‌ولیر هه‌ولیره.
که هاتمه‌وه بپراسنی ژیان له
به‌غدا به ته‌واوی نزور سه‌خت
بورو، من بیو چاره‌سکری
چوومه به‌رینانیا و له‌لوی
به‌ریزیز جه‌نابی مام جه‌لال
داوای ایکردم تو که له‌لوی له
به‌رینانیا و حه‌زندکه‌یت
کورد بورو، من له‌لوی بورو به
نه‌ندامی کاراو له هه‌مان کاتدا
به سکرتبری گشتی کوری
زانیاری کورد. ئه‌وه بیو که‌وا
همو و توانای خوم ته رخانکرد
بو خزمته‌که کوبه‌که له به‌غدا
بمیتمه‌وه، پاش ئه‌وه ش
که ریکه‌وتنانه‌که مارت
سسه‌ره‌ی نه‌گرت نه‌وه بیو دامه
پال شرورش و کتبیخانه‌یه‌کی
گه‌ورم پیکه‌وه نه‌باوو، هه‌ر له
سدره‌تای سمه‌ره‌تاوه هیشتا
کولیزیم ته‌واو نه‌کردیبو،
ده‌ستم کرديبو به که کردنده‌وه
کتبی، هه‌مو و نه‌کتبیانه‌یه که
په‌وهندیبیان به میزرووی کورد
و ئه‌ده‌بی کورده‌وه هه‌بیو،
له‌بیرمه له کتبیخانه‌ی
که لاویز له سلیمانی و
کتبیخانه‌ی سلیمانی به‌شداریم
هه‌بیو، هه‌ر کتبیکی به‌ترنخ
به‌هانایا و لهم بواره‌ی، گو تم
وومه رئه‌مه‌ین بیی گوتمن:
و قزی له‌ایکوونه‌که‌م رۆزی
الانتایینه، من دوای ئوه‌وه
نه‌ستی کوردایه‌تیم کرد،
وور به‌خته‌وه بیو، که
نه‌لکی شاروچکه‌ی ئاغله‌لر
هه‌دایکبیو، ئه‌وه کات باوکم
و شاروچکه‌یه فه‌رمانبیه
ووه، چونکه ئاغله‌ر سه‌ر
شاری که رکوکه.
* پاش نه‌وه ته‌مه‌نه چون روونکرده
مقدا؟
— نه‌وه به‌دهست خوم نه‌بیو،
جاری من سالی ۱۹۶۰ چوویم بیو
هه‌کیتی سو‌قیه‌ت بیو و هرگزتی
له‌یه دکتورا، یانی هه‌رگز بیرم
نه‌ده‌کردده بگه‌رینه‌وه.
بونکه رابه‌رانی عیراق
نه‌مووی زوردارو به‌شیوه‌یه که
وون، من نه‌دهد توانی
گه‌رینمه‌وه، بپراسنی یه
کننے، سو‌قیه‌تیش هه‌مو و

حاجی مهمنو : ئىستاش ناوهکانى "جه لال باداوهى و مەھە بدوئلا" رۆلى جوامىرانە يان لە مېشكمەدا ماون



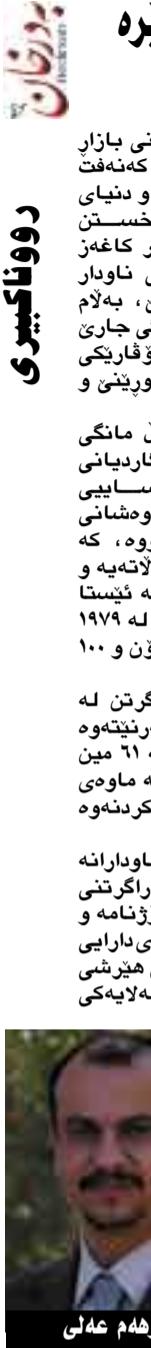
حاجی مهمو

به لام دیاره گیان فیداکاری ساده و ساکاری نهیان و سهدان روقله دلپاک بیوونه سووتمه‌نی دریزه پیدانی شو خه‌باته و برندیه‌ی و توندوتیزه داگیرکه رانی کوردستانیش له لایه کی دیکوه، مایه‌ی زیاتر ناگر خوشکری شو که‌رنه قاله سهر به‌گوشه‌نده بیوون. لهوان روقزاندا گه‌نج و قوتاییه‌کان به‌تابیبته له شاره گموره‌کاندا، هه‌ویتنی گلاله بیوون و زیاتر هاتنه مه‌یدانی روقله‌کانی نهم نتمه‌بو بی‌پشت و پهناهه بیوون، به جویریک قوتاییان له هه‌مسمو روژیک زه‌منه‌هه‌واری پیگه‌بیشن و که‌وتنه سه‌ریپیانی روله تیکوشکه‌رکانه شو بواره بیوون، به‌بین شهوده گوشکه‌کراوی هوشیاری ناو هه‌ر جه‌زوره بدرنامه‌یکی ساغکاره‌وی نهم پروسوهیه بن، به‌لکو زورتر وک وتم: بیو تامه‌زرویی حز و ته‌زی خوشویستی و شازادی و رزگاری کوردو کوردستان بیوون، شه‌داری هه‌لپرک بیوون، شهودنده شهمن پیچی زانیم لهوان روقزاندا، که من ده‌ستم به خویندنی ناوه‌ندی دهد و چوومه قوتایخانه‌ی ناوه‌ندی کوماری، له شانه‌یکی قوتاییانی کوردستان ریکخرام، که روقله تیکوشکه‌رو جاونه‌ترسی شهودی روقژیی "یونس عه‌لی جومعه"، که خه‌لکی گه‌رکی هه‌زارنشینی ته‌پیراوه بیوو، سه‌ریه‌رشتی ده‌کرد، "یونس" یه‌کیک بیوو، لهه و تیکوشکه‌ره ده‌گمهن و رسه‌تنه‌ی، که شیائگیری حه‌ماسه‌تی شورشکیرانه و ههستی کوردپه‌رورانه‌ی خوشی له ژیان نه‌ده و هه‌ر له‌دوای شهوده سالی یه‌کدمی قوناغی ناوه‌ندی، خوبه‌حشانه و ندور له هه‌ر جه‌زوره فشارو ناجاریبیک، رورو له شاخ کرد و بیوو به پیشمه‌رکه، ریکختنی قوتاییان و شاری به‌جهیتیشت، دواي چند سالیک پیشمه‌رکایتیکی گیشه‌له سه‌رلقی، له‌شده‌رکیکی ناوچه‌کانی بادیان شه‌هید بیوو، دهبوو شاری هه‌ولیز و تیکوشه‌رانی وک و ده‌فاییک، یاده‌مریبیه‌کی شه و روله قاره‌مانه و دهیان سه‌ربازی ونی دیکه، له بیر نه‌کان و یادیان بکنه‌وه!! خوژگه‌وهویاکانی خه‌لکی کورد، به‌تابیبته هه‌زار و نه‌دار و زحمه‌تکشنه‌کان، ته‌نیا ویردی سه‌زمانیان بیو پشتنگیری کردنی خه‌باتی رموای نه‌ته‌وهکه‌یان، هه‌میشه دلسوز و به‌رزگارتی په‌یقه‌کانی خه‌بات و کورد و کوردستان بیو، زورنه بیوون شهوانه‌ی له روقله سه‌خت و دیواره‌کاندا، قوربانی و فیداکاریان به سه‌رو مالی خویان کرد، له بیرمه لهوی روقزاندا گوند

له و بازنه‌یه‌دا توژیک سه‌ر له‌نوی بیو دواوه ده‌گه‌رینه‌وه، روقزانی ته‌واوکردنی قوناغی سه‌رها تایی و چوونه ناوه‌ندی، شه‌وکاته تازه خه‌باتی چه‌کداری کورد له‌برگی شورشی شه‌بلوولد، سالانی کاکوله‌کردنی ده‌زماردن، دینتوه بیرم خه‌لک لهوان روقژوهه زور تامه‌زوری بیستنی و شهی "پیشمه‌رکه" و "پارتو" و "کادیر" و "سه‌رگه‌دکان" بیوون، شهکی جوان و شکلکی خاکی یاخود رانک و چوغه‌ی کورده‌واری و بیستنی چه‌ندان رهخت و فیشه‌کدان، له شان بیونی تنه‌نگیکی دریز و له چوارچیوه و وینه‌ی گیراو ده‌ستاو ده‌ستیان ده‌کرد، ثیمه میردمدال بیوون، که له‌ریگای کس و کارمان و برادره‌کانمانه‌وه، به تاییه‌تی "غازی خوچشناو" له دوا پوچله‌کانی پینتخدم و شهشمه‌ی سه‌رها تایی و مرمان ده‌گرت، وک شانه‌تازی و خو پی هه‌لکیشان، له‌گهله که‌تکری ده‌مان گوریبیه‌وه، به جویریک پیه‌نی چه‌کدار، وک پیوسکاریتیکی پیر له خوشویستی ناو دل و درونه ده‌هخ‌شیرایه‌وه و روقله بیانانه و هه‌وال و دروشممه‌کانیان دهیینی، رزبه‌یی خه‌لک له بیروکی ههست و نهستی هه‌رمه‌کی و خورسکی خویانه و عاشقی شازادی و رزگاری بیوون، به‌بین شهودی بایی سه‌رداویک شازادی و رزگاریبیه گه‌بیشتن، من هه‌نونوکه بیر ده‌که‌مهوه، به‌لئی هه‌ر لهوی روقژیوه خه‌باتکردنی کورد، له بنج و بنه‌وانه وه بیچگه له دلسوزی بیسنسوری کوهه‌لانی خه‌لک له شهوان روقزان، بیروهه‌وشی هه‌رمه‌کی کوردانه شتکی دیکی نه‌بیوه، خه‌لک وه‌که‌لشکری کولله به‌داوی مه‌بست و هه‌ناسه‌یه‌کی شازادی بالی گرتبوو.

لیمہ پہ رتھوازہ چون کشاینہ وہ

نییه، شهمرم دهکات پیم بلی نه خوشم و تاقتمت نییه، شهوجارهایان یه کس هر له ولاعنه که دابزیم و پیم و ت(فواز ردنگت له پیش چاوم ته او نییه، چیه؟) و تی: (ماموستا نه خوشم)، لام من سویند له سویند سواری ولاعنه که م کرد و منیش به پیاده که توته ری، شورش به دوامده، فواز له به رثازاری له شئی، وهک مار له سه ر ولاعنه که لوولی ده خوارد...، که فواز بهم شیوه هی بینی خاموشیبیه کی بی ژهندازه دایگرت، لام رؤژه ناخوشه نازانین چیمان به سه ر دیت، شه نه خوشیبیه چیه؟ چاره هر خواگرتنه و مل نافی ریگایه، به لام کام ریگا، ٹکوکاته ریگایه کی نادیار و هزار به هزار بیو!! گه بشتنیه گوندی شیخ و مسان، که سی تیدنا نه مابوو، بدره و (درداری پشتی شیخی و مسان به هوزاره له لگه راین، له قهد پالی شاخه که کوکمه هی مائی شیخ و مسان چهند کوتیکیان دروستکربو و له و چوله و آنیه دهیانگوزگراند، له وانه ای له وی بینیبم ناوایانم له یاد مابن کاک عهزیز شیخ و مسان بیو، که برای شهیدی یاسین شیخ و مسان بیو، پاش چاک و چونی و تی ماموستا دهندگ و پاس چیه؟ لیی پرسیم بره و کوی دمروی؟ زانیم له و چوله و آنیه ده اسگادری بهرنامه ای تیمه نییه و منیش پیش نهوده و دلامی پرسیاره که ی بددهمه و پیم و ت(برادرانی پیشنه ره که مس بیتره تنهه رپیون؟ به یانی پیشنه ره که بی کی زرم بینی بدره و گوندی مله کان رویشتن، به لام لای تیمه



بەرھەم عەلی

رۆژ بە رۆژ

هەلبزازدی تۆماری رووداوه کانه لە دەقىتەرە تایبەتىيە کانمادا، پاکنۇسى دوو ھەفتەيان بە بەردەۋامى بلاۋەدەمەمەد. لە ۲۲ ی يولىو ۱۹۹۲ تا ۸ نۆڭىتى سالى ۱۹۹۲

شىرزاد ھەينى _ ستوكھۆلم



شىرزاد ھەينى

يەكمەن نیوھ ھەيش

* ۲۲ ی يولىيۇ سالى ۱۹۹۲

* رۆژنامەدى (كورىستانى نوى) ئى

* ۳۰ ماره ۱۴۵ دەرچوو.

* لە رۆژنامەنى ئەلشراق

* ئىمپریالىيەنى دەرىجىمى

* ۱۹۹۲ ی نۆڭىتى سالى ۱۹۹۲

* رۆژنامەدى (كورىستانى نوى) ئى

* ۲۱ ی يولىيۇ سالى ۱۹۹۲

* رۆژنامەدى (كورىستانى نوى) ئى

* ۱۹۹۲ ی نۆڭىتى سالى ۱۹۹۲

* رۆژنامەدى (كورىستانى نوى) ئى

* ۱۹۹۲ ی يولىيۇ سالى ۱۹۹۲

* رۆژنامەدى (كورىستانى نوى) ئى

* ۱۹۹۲ ی يولىيۇ سالى ۱۹۹۲

* عەبدولئەمير ئەلەنبارى،

* وەك بەرپرسىكى حکومەتى

* عېراقى قىسى:

* بوار نادىدىن تىمەكانى نەتمەو

* يەكگەرتووەكەن، چىيان لە

* دەست دى تەنها ئەۋەيىن لە

* بەغا بۇرمادان بىكەن، تىسمان

* لەنادىن نىيە.

* رۆژنامەكانى بەغدا بەردەۋام

* باس لە بارىزىكى بەرىت دەكەن،

* وەك بەشكىك لە عېراق پىناسەي

* دەكەن رەنگەنەن دەن بە

* تىمەكانى نەتەوە يەكگەرتووەكەن

* بەرەمەنەن دەن بە

* دەنگىز تەنەنەن دەن بە

* دەنگىز تەنەنەن

لهلا .
۲۸- چاپکردنیکی بی به نامه و بی پلان، به تایپه تی له و هرگز اندانه که هیچ پروژه کمان نبیه و هرجی به بلاویه، بتو نمودن هه رجی کراوهه ته فارسی و هر یه گیرین. دهی بی به نامه مان هه بیت، بتو نمودن له سالیکدا" ۲۰" کتبی زانستی، "۲۰" ی سیاسی، چهندی ثابوروی و فیکری و هونه ری و شده بی و به مجوزه دهی پلان و پروژه هه بیت. به تایپه تیش له و دزارتی روشنبری با یه خ به پاچه کردن بدیریت، له نه ده ب و هونه ر و هرجی هه مانه له شانوی کوردی بتو زمانی ده مو و بیگانه. ههر نهیت، چه گهربو تیکلیزی و فارسی و عربی، له ویشه و بتو زمانه کانی دیکه جهان. نه و پیرای دهیان خال و لایه و بواری دیکه، که من پنهجهم بتو همه گرنگ کانی راکیشا. ٹه وهی به لای منه و همه گرنگ و به با یه خ بونی دیموکراسی و دنگ هه لبرینه، چونکه چه گهرب شتیک پاله پیستو و فشاری به سه ده بیت سه رهندجامی ته قبنه و ده و ئه و روزه هه لپاش ده بیت، که ئیمه باسی لوه ده که بن. ته قبنه و دهش خراوه و ده بی چاره سه ری بکریت، ئه و میله ته زور تو ورده، په نگاده توه، چاوه وانی شتی که وره ده کریت، گل را په بینی کرد و حیزبه کان هاتن خویان کرده سه رکده، ئاما دهن جاریکی دیکه را په بینکی دیکه ش بکن. ئه مه دوا ئاکادار کردن و همی من و دکو روشنبریک بتو ده سه لات، مه بستیش له ها و کاری و رینویتی و دستگرتنه، نه و ده کاری خراب و بیش پیگرتن و رخنه ری روخته رانه.

۲۹- هله بجهه و ئه نفال و گهله، به دهیان تا انباری دیکه ش هه نه در اوته ته دادگاو پالپیشتیان لی ده کریت، ئه گهرب بهاتایه و دکو رژیتی به عس و بتو چاوت رساندنی تا انباره زله کان چهند که سیکیان لی له سیداره ببردابو وايه، رهوشکه با شتر ده بیو، خه لکیش ئاوا نائومید نه ده بیو، دو و چاری ناخوشی ده رونی و کارمساتی ترازیای ئه قم قناغه نه ده بیونه، که ده بینیتین.

۳۰- لیدانی نؤپرسیون و ریپیتوان، نؤپرسیون و خله که ریپیتوان ده که نه له رامبر امپر کاری نادر و سرت، یان هه ندیک مافی رهروای خویان و کالای رهش و رهرو و ووتان بفرز ده کریت و، ئه گهرب پیشوازیان لیده که نه، به لام تا کریت.

۳۱- ئه پارتمانه که له که کورسستان دروسکراون، نه بتو هه زاره ده بتو ده مهند، چونکه هه زاره پاره دی بیکریت و له سه مو و چه به مانگانه و پیروزه لمجروش نایدنه.

۳۲- ده دهوله ده کانی ش به مه رازی تابن، چونکه بونه هه ملیونتر.

۳۳- یکسپایه رهی ده رمان له بازار و خوارک و ده و شهنشاخانه کان.

۳۴- برینی ریز لینانی تو و سه و هو نه رمندان و روزنامه نووسان، بتو ده بین له و هه مو پاره زوره شه مو ووچه که مه بیان لی بیرون، که کاتیکدا بودجه هه ره بینی کورسستان به قه ده سوریا و ئوردن ده بیت.

۳۵- هله سنتی پروپاگندی خراب بتو قله می چاک له ملاو

له خویندنده و مosh دهیتته وه .

۱۱- نه گوپرینی ستایلی تئداری: سستایلی پیغمبردهی و زانکویی، هه بر بنامه کونه کانه، ههندیک هه ولدراوه به لام سهقته .

۱۲- نزوری چاپه منی و یه کنه خستنی رینتووس، ئمهش ببه یه کیک له خاله همه همکرکه کان دمازم، چونکه کو فارمو روقنامه بیک به رینتووس بیک مدنونو سیت، رو شی زمان و رینتووسیان شیواندووه، کوئی رینتاری بش له مباریمه وه قسیمه بک ناتاکات . بوته پاشاگه ردانییه ک له هه مو و بواریکه وه .

۱۳- خلات دابه شکردن به سر شیاوو نه شیاوو بو مه بستی کرین و ماهله پیکردنی بینتووسه کانیان .

۱۴- بغانی ههندی نووسه، شاناقکار، موسیقار... تاد، الهمسر حیسابی ئهدبی راستکو و شانق ٹاراسته و هونه ری رمسن .

۱۵- نبیونی پؤست، پاسی گشتی، خزم تکوزاری... تاد . واتا نه بیوونی خزم تکوزاری بیوست شو خله کمکه له همه مو شنتک بیتیزار کرد ووه، که ئه مانه مدیت دیباریدی حکومه تی بیت، ئه ووی من لیره دی بییتم و هستدکه م دیاریدی شاره وانین .

۱۶- له دستادنی شوینه دابراوه کان، بو مه بستی تاسکی حیزبایه تی، کارکوک بمه شعوونه، نوینه رمان لسمه ردهمی قوت قوتومی ئاشوری بوو . بیریوبه ری ناحبیه کان و قانیقامه کان بو بره و هندی تاسک و کارنه کردن بو

به رژوهندی بالای نه ته و که مان، ئه مهش خه لکی بیزار کردووه .

۱۷- سیاسه تی سیبیه ک ناقس چوار، که ئه مرق خه ریکه پهیره وی ده کمن، اوی کردووه که رکوکیه کان تووشی ناثو میدی و نامویی بین، که بیانکنین به همیریمی کور دستانه وه، ته و هخشه اوی لیکددنه ناهو، ته و هخشه دسکه و تهی هیانه ئه ووهش له دهستدهن .

۱۸- فایلی خهت مایله کانی بیششو، که ددرکوت به هاندان و به رذامهندی سرکرده کان بیوه، بویه دایان خست، ئه مانه خه لکی له زیان و له خویندنده بیزار کردووه .

۱۹- خنکاندنی سره بستی قه لام، به نموونه مولازم تحسین و ئوانه، هه روهها گرتن ئازارانی رۆزشامه نووسان و دادگایی کردنیان، که ئه مه شتیکی یاساغه له هه مو و دنیادا، چونکه ئازادی فیکر دوبیت بویان والا بیت .

۲۰- هه لبیاردنی په لمانی، یه که م: به لیستی داخراو . دودوم: له سه روک هۆز و موسته شار و بە عسییه کانی تیدایه . ئه مه ردوشیکی ناله بارمو نه ویسته .

۲۱- مانگانه ئه بارمو نه ویسته و پیشمەركه ئه بیلول و کولان و شورشی نوی و... تاد، ده يه کی موچه موسسه شاریکه يان هندیکی دیکه دیو خانانه و درده گرن و شانازی بش ده کمن، که موچه دهولت و درده گرن، له کاتی خویدا چهندین پیشمەرگه يان کوشتووه .

۲۲- به رەللا کردنی تا و بارانی

خویان.

۴- کونتوفلی گشت ده زگاکان
له لایه ن حیزیه کانه و ه. هروهه
ترۆکردنی قهله می بیوهه و بویر
و وشهی گهش.

۵- نالهباری دوچه ئابوریه که و
مشه خوری بیچه لمی هه رزه گو
و ناره سنه و هه لپه رست.

۶- فریوادی هه ندیک و راکیشانی
هه ندیکیان له دهروه، مه بیست
دهروهه کور دستانه بق تهمه نی
جه نگی خوکوشی و شسپری خو
ترینی خومان، من نالیم ئوه
شهری براکوشی بیو.

۷- جوین و کاویکردنوه و
هزری رۆژئاواو عمره بی و دراوی
و فرۇشتى بې ئیمە، تووسەر
کەسانی وا هەن میچیان بى ئیمە
و هەر قسەی خلەکە دەلیلە و
بەناوی بوناگەری و ئەوانەی،
کە ئیستا له هەمۆ ئەوروپا
باویان نەماوه.

۸- هەر نووسەرەو چەندىن
کالەکى بې دەستىكەو گرتووه،
کاتى خویندنه ووه نەماوه،
دەننوسيت، وەرگىران دەكتات، لە
چوارلا ئىش دەكتات، لە بېرئە و
ناتوانىت بخوینىتە ووه، بۇ يە
خویندنه كەشى خەساندووه.

۹- نائۇمىدى لە چاكساىز،
چونكە خەلک لە بەرنامەو
كاره ناتەندىرسەت، کانى حزب و
ھەرىك نائۇمىد بیوون. شەتكان
بې بەرنامە و بەلكو بې مىزاج
دەمسە لەتدار و بەرپرسى شار و
دەقەرەكانە.

۱۰- دانەنانى كەسى شىياو
لەشۈتى شىياو، دىياردى
واسېتە و حىزبايەتى، خوينىرىك
ئەمانە دەبىنيت، بىزى

* سازدانى: عەبدولرەحمان مەعروف
* ماۋىستا ئەمروخەنگ ئاخۇنىتە و
قوسىيەتى كىتىب ئەماوه. لەم بواردا
چى دەلىي؟

- كىشەيەكى روشنىيەر و
سياسى دەررۇنى و ئابورى و
ھەمو شتىكە. حەزىدەكم چەند
ھۆيەكى لەپاڭدا بە درىيىزى و تىرىو
تەسەلى پەنچەي بۇ ئاراستە
بىكم:

۱- بۇونى سانسۇرى زەق و هيلى
سۇور و نەھىيەتن لە لىدانى
تابۇكان و شىتە حەرامە كانى
ئابىن و سىكىس و ئەمانە، خەلگى
بىزاز كەرىپە.

۲- رۆزىنامە، گۆفەر، راديو،
راگەيانىنەكان راستگۇبىيان
لە دەستداوه، خوينەر، گوپىگەر،
نەپاتنۇانىو خوينەر، بىسىر دروست بىکەن.
مەيدا يەك خۇي بەپىوه نەبات،
مافى يەرمە و امىمۇنى نېيە.

۳- سىياسەت، نىۋەندى
روشنىيەر كەرت كەرت و
زىتىواندۇوه. بۇ شەرى نارهواى

به رو به مهده نیهت بیوونی فه رمانگه کان

باج و دهرامهت و دلانيابوونني
پيشـهـکـهـيـهـ هـاـوـكـارـ بـيـتـ لـهـگـهـلـ
حـكـومـهـتـ وـ لـايـهـنـيـهـ بـيـهـونـدارـ،
بـهـلامـ مـانـدـوـبـوـونـ وـ دـهـيـانـ جـارـ
هـاتـوـچـوـ بـوـ فـهـرـمـانـگـهـ کـانـ وـ
قـهـلـهـ بـالـغـيـ وـ سـسـتـيـ کـارـهـکـانـ
بـهـرـتـيلـ وـ گـهـنـدـلـيـ بـهـ دـوـاـهـدـيـتـ،
دـهـبـاـ هـمـوـمـانـ بـوـ خـرـمـهـ تـكـرـدـنـ
وـ پـيـشـهـکـهـوـتـنـ شـارـهـکـمـانـ سـوـودـ
لـهـ رـانـسـتـيـ سـهـرـدـمـ وـ دـنـيـاـيـ
پـيـشـهـکـهـوـتـ وـ درـگـرـينـ لـهـزـبـرـجـهـ تـرـىـ
بـهـ مـهـدـهـنـيـهـ بـوـونـ وـ پـاـهـنـدـيـوـونـ
بـهـ نـيـشـتـيـمانـ وـ خـوـشـهـوـيـسـتـيـ وـ
کـارـکـرـدـنـ وـ ئـاـوـدـانـيـ.



مولاهه و کارکردن لمسه
 پیشنهادی.
 لای ههموو لا یه ک ناشکرایه
 مولاهه پیدان و نویکردنوه
 پیتویستی به دوکان و شوینیکی
 گونجاو و رووبه ریکی گونجاوو
 مولاهه تی بیناسازی و باومدیکراو
 له لایمن شاره و انبیه کان و
 فرمانگه کانی په یوسندرار.
 کاتی پیشنهادی خاوره مارکتت
 و دوکانداریک بیو نهنجامداني
 مولاهه تی تهندرو سوتی دهی کار
 لمسه بنده ما سه مردانه کان
 بکات هر له هیتاپی پشتگیری
 و پاکانه و خوالایکردنوه، که
 سالانه له ریکای بدریویه رایه تی
 باجی درامه ته ووه بو فرمانگه
 داموده زگانی تر.

به لام نیگه رانی و رهخنیه
هاوولاتیان لیره رو دهست
پینده کات ئایا بوق حکومت ناتوانی
هه مو فه رمانگه کانی ناو شار
بیمه ک توری کومبیوترا و سود
وه رگرن له زانستی سه ردم و
دنیا پیشکه وتن بیمه سنتیه وه
هاوولاتیانی خاوند پیشکه کان
بوق نویکردن وهی مولهت و یان
به دهست پیشانی مولهت بوق شوین
و کارو پیشکه دهی هه مو
فرمانگه کان به سه بر بکانه وه، که
هر فه رمانگه یه کهندان زور و
سره گرت و چاودروانی و هینان
و بردن و فایل و بیهیروندانی کات
و کیشنه قله بالغی و بزیروونی
فورم و فایله کان، له کاتیکدا
ئثم سیسته مه کونه سواوه، که
تمرموله فه رمانگه کانی شاری
هه ولیر کاری له سه در دکریت،
همان سیسته مه کونه کانی
سالانی ۱۹۷۰—۱۹۸۰ يه.
با، داده دندانه و دندانه ده کانه کل دگه

ئاواي بىخال يان ئاواي مەرگ

جه ووهه ره مهلوود پيرادوه
كورستانی خوش ويست
وهك دياره مهبله بندی كانى
و كانيا اوو تاقگه شله لال
ريزگه هي جوان و رهنگيني به
کيو كويستانه كانى به خشيوه.
ئاوي سازگار و شنه اي
شه مال ديمه نى دلرفيني و اي
در وستكرووه. كه سروشت
ئو ديمه نه قمه نگاهن بق
كورستان پيششكه ش كرووه.
بويه همه مو ساليك سارجه م
چين و توپيزه مakan روزانه
سمردانى هاوينگاكان ده كمن.
به تابيه تى ئاوي بيتخال
بقو شاديرون به ديمه نه
سيحراوييه كه ي و ئهندىشى
ثاميز. چونكه ئام ريزگه يه
تاييه تمه نديييه كى ثوهند
شيريني ئاراستىي همرونون و
كانگاى دلى گشتيلان دمكتات
كه مايهى همناسىه خوش و
ثازاده.

ريزگه ي ديتخال له سار زمانى
دانىشتوانى ده قهره كه.
واته "بي خير" "بي سوود"
منيش پى ده ليم "ئاوي مهرگ"
نهك بيتخال. چونكه ئه و ئاوه
لموهتى هېي كه شتوگوزار له
شارادايه. سال ئىبى زەكتات و
سمردانه له كەشت و گوزار
ورنه گرىت، كه لوليان
دمدات و دەيان ختنكىنى،
چەسته پيرۆزه كەيان
هەلەدلووشى دياره ئام
گەشتوكوزارانه ده رووهده كەن
ريزگه ي بيتخال. ديانوه و
به ديمه نه جوانه كافى شابدين
و له ئاوه و هواكە همناسىه
ثازاد و سروشت ثاميز هەلمزئ
و بيكەن به چارمسەرى
نەخۋىشىيە كانى دل و سينك.

بەلام ئام گەشتيلان ناسك و
داڭەشانه له كانى دابەزىنيان
لەدەروروبەرى خالى بيتخال
پيش ئەوهى يەك قوم ئاوه
لەم ئاوه بخۇنەو چەند
كەسيك شالاۋيان بق دەيەن

و جاری دوووه چووپینه و مالی کاک حيلمي وايزانم ۱/۷/۱۹۹۸

بیو، کاک حيلمي سیجهه تی زور باشیو، ماستاوی ساردي بو هیناین و وتي: له بهرئوهی خوشکم نه خوشبو قاچی شاكاو، دهی چند روزیک کارهکه مان دواخهین، و تمان باشه، ئوهبو پاش ۳ روژ له گەل کازم چووپینه و مالیان بو گواسننمه وکی له لوپه له كان تا کاک حيلمیس یه کسنه سه فر بکات، گەستینه بدر مالیان سه عات ۱۲ نی موهر بوبو، زورمان له دمرگا و هلام نه بوبو، له دراوسنیه کهيان ڦنیک هاته دره مو به عمره وتي: "عو" ترى استاذ حلمى مات اخذوا الجنائزه الى الشمال" دوابي ڙنه که وتي: دوو روژه چهند کهیک ده چنه ناو خانووه کهيان و ئېشياو که لوپه ده دين، روژانه ش دوو کهس له بدر ده رکا ده وستن و هر کسیک بیت له گەل خويان هدیانبهن، ڙنه که وتي: ئىستابو نانخوارن چونون، بې ئىتمه بان وت هەركەسيك هات ناوينشانى و هرگىن، منيش براستى سەرسام مام و ززوھستم كرد، كه له کارترازو، برياردا به پله بروپينه شەقامه گشتىيە كدو دوو كەرت سوارى تەكىسى بوبون، چوپينه مالى خۇمان بې ڙنکەي جيرانيمان وت: ئىتمه ئەممەد و مەحمودىن پۈلىسى مەدبىنى سەدامين. شەوی ۱/۵ مانگى ۱۹۹۸/۷ کاک حيلمى ئىسواره تەلەفونى كرد و وتي: شەو له گەل دوو برايمى عەرەب داومت كراوم، بەيانى دىنمە لاتان، ئوهبو نەھات دياره هەر ئەشەنە دەرمانخوار دىيان كردووه، هەر ووك كاک مەسعودە كەمەد و کاک عەيدولەرە حمان زەبىحى و شەشكەت عەقراوى مەلا جەمیل روژبەيانى به کاري نامەراندانو درنائەن له بېرناجىت و لەناو بردن له بەغدا، كە تائىستاش ئەشەنە تۆزى و بىزدان و هەستى كوردايەتى هەبىت ئەو كەلله بىوانەيان له بېرناجىت و تاوانەكانى سەدام و رەيىمە كەي فەراموش ناکەن.

كاک حيلمى عەلى شەريف مانلمايى لە دلسۈزانى كورد و كورىستان كردو كورىي و سى كچ و خىزانە كەي له گەل براو خوشكە كانى بۇ كورىستان و كوردايەتى بە جەپەتىش.

بەراسىتى شەھيدىرىنى كاک حيلمى زيانىكى يەكجار كەرده زيانىبەش بۇ بۇ كوردايەتى، بەتاپىتىش بۇ يەكتىي نىشتمانى كورىستان و كەسۋاكار و برايدانى، خۆزگە ئىستا كاک حيلمى لە ناومان بوايىد و لەپىشەوهى سەركردە كانمان دروشمى يەكتىي ناو يەكتىي بچەپاندابا.

لە كوتايىدا هيوادارم كاک حيلمى له بېر نەكريت، يەكتىي نىشتمانى بە شەھيدى خۇي و كورىستانى بناسىت، دەزگاكيە كى گەورە كورىستانى بەناو بىرىت، چاوشيان لە خىزانە كورىيەر و دەرماندۇبو و كەيان بىت. هەزار سالا و بۇ كىانى باكت براى دلسۈز و هەميشە نىزىم



حیلہ عہلی شہریف

پاریززور که مال محدثین، پاریززور
که عومنامه را مستهفا، حیلمنی عمدی
شیریف، محمد محمد حسنه بن بروز،
خالید دلیر، وک له بریاری
بیجازره که هاشتوو.
کاک حیلمنی به ردی بناغه‌ی
روزنامه‌که بwoo، سکرتیری
خریر و به پیوه‌هه برو،
تیم شش یارمه‌تیمان دده،
مه و ماویه له سالی ۱۹۶۹ تا
هرچوونی به یانی ۱۱ شازاری
۱۹۷۰ روزنامه‌که مان باشترين
و به هزتریزین روزنامه‌هه برو له
تاراده‌یک روزنامه‌ی «الثورة» ای
به عسیه‌کان له بازار
خوینده‌ههواری نهبوو، ثیمه ۳۵
هزار داده‌مان چاک دهکد هیچی
ده‌همایه‌وه، اوی لیهات دمزگاهی
چاک و بلاکردن‌هه کاغذی
چاک‌پکردنیان لی قده‌دهه‌کردن و
نه‌نها به شی پیچن هه‌هزار داده‌یان
داده‌یانی، له پاش به یانی ۱۱
نازار روزنامه‌که مان داخرا.
کاک حیلمنی له کونگره‌ی
پوچاره‌هی پارتی برو به نهندامی
رسکرداهیه‌تی و پاشان بوروه
نهندامی مه که بسی سیاسی
هه‌گه‌ل هه‌فلان: ماموستا
تیم اهتم ته‌حمد، سهید عزیز
شه‌هزیتی، ماموستا زبیحی،
کاک عومنامه‌سته‌فا، مام جه‌لال،
کاک مال محدثین، تا سالی ۱۹۷۱
به‌هه‌بر هندی هه‌ی تایبیتی
بیروباه و کاروباری تایبیتی
خوی له پارتی دوروکه‌هه و هو
هستی کرد به کسایه‌تی خوی
هه‌گه‌ل ماموستا عباس حسین
کارگه‌ی بهرد شکاندینیان دانا
به بهدغا له ناوجه‌هی به‌غدای
نوی، نهمری و نه‌زی بهم کارگه
چجوق و نابووته گوزه‌رانی
کرد تا شه‌هید بونی کاک
حیلمنی پیاویکی ساده‌گونجاو
وو له‌گه‌ل هه‌زار و چینی
چه‌قوساوه، هربویه ده‌ینوانی
مه کارگه بچجوق و چروکه
کاربیکات له‌گه‌ل کریکاره‌کان
نانی ده‌خوارد و ده‌حه‌سایه‌وه،
خوگزگ سه‌سرکرده حیزب‌هه
کوکورستانیه‌کانی ته زممانه
بهم ژیانه قهیوول بکن و هه‌گه‌ر
باومریشیان به کارکدن نه‌بیوو
نه‌نا حیزب واژبین!! خوم
شان‌های‌دین که جه‌نابی کاک
نه‌ها محدثین زور داواهی لیده‌کرد
که وزنه‌وه و موجهی باشی،



له راسته وده: جیلی عهلى شهريف، له حمد له دمه دله مین ذرقی، مام جه لال، عهلى عه سکه ری، یئیراهیم له حمده، کاکه زیاد ناغای کزیه، عمومه ر ددبایه، ماوودت ۱۹۶۴



ئەو گەنجانەی بەھەرەپەکیان تىدايە با گۇرانى بلىن

وکو کۆرس لە بەرھەمە کانی
بەشداربوبوم و ھەمیش لە^۱
تراتکی سینیەمی بەرھەمە کەی
”خۆیرستى“ کارى ئامادەكىدىنى
میوزىزىکى ھى من بۇو.
* وکو گەنجىكىد، دېيىنەن يېستا بە^۲
لىشاواپىكى زۆر گەنجان رۇو لە گۆرانى
گۆتن دەكەن، تۇ نەوكار بە پۇزمىتىش
يا ئىنگەتىش دەپىنى؟
- خۆى با گەنجان گۆرانى
بلين، ئەوانىھى بەھەرىكىيان
تىدايە با گۆرانىنى بلىي،
بەلام گۈنك ئەھەمە تا چەند
سەرکەوتو دەبن، چونكە
گۆرانى گۆتن شەننەتىكى ئاسان
نېبى، كابرايەك بى كەسىكى
ئەكادىمىيەنەم، راستەھەمە
بەھەرىھەم و دى گۆرانىيەكە
دەللى ھىچ ئەكادىمىشىن نېبى و
دەنگى خوشە، بەلام ئەگەر بى و
ئەكادىمىيە بى و دەنگىشى خوش
بى، يانى بابىتە پېش بۇ ئا.
* كۆمە ئىنگى كەنچ ھەن بە نويكەرنەمە
گۆرانىيە كۆن و قۇلكلۇرىيەكەن دەست
پېندەكەن، رات لەسىر ئەھو چىيە و تا
چەند بېرت ئەھو كەرۋەتە خوت كارىكى
وا بىكە؟
- خۆى نويكەرنەمە وەئەم
گۆرانىيانەشتىكى زۆر زۆر باشە،
بەلام ئەگەر بېتتو گۆرانىبىزىكى
بىھۆى توانتى خۆى بەدەر بخا
لە گۆرانى گۆتن، دەتوانى بە
ئاوازىكى نوييىش دەرى بخا،
مەرج نېبى من بىتم گۆرانى كۆن
بلېيمەوه، گۆرانىبىزىكى باش
بم، ئەھەمە خاپ كارىكى
باشە بۇ زېنديو كەركەنەمە وەئەم
گۆرانىيانە، بەلام من تا ئىنستا
بېرم لەھەنەكەر دەتەمە كارىكى
وا بىكم، رەنگە لە داهاتووشدا
كارىكى بىكم كە فۇلكلۇر
يان كۆن بى و بىتم ئېشىكى
جوانى بۇ بىكم، بەلام دەبى
ئىشەكە زۆر زۆر باش بى ھەم
لە رەروو دابەشكەر دەنی میوزىزىكى
و ھەم لە رەروو ئەتكەرنى
گۆرانىيانەكە، شەگەر بېتتو وکو
گۆرانىبىزىكە بىشىز بىلەتەمە و
ھېچ ئەفەيدەكت نەك د.

رودون و ناشکرایه جاران
هونه‌رمه‌ندی کورد به دلسوزی
کاری دمکرد و به هیچ شیوه‌یه که
بیری له پاره‌و گیرفان پرکردن
نه‌دهکردوه، به‌قده نهاده بیری
له پیشکشکدنی کاریکی جوان و
له به‌رژه‌وهندی کورد و کورستان
و کیشکانه دهکردوه، کن هه‌یه
له ئیمه نهانی هونرمهمه‌ندی
کورد له به‌امبه‌ر پیشکشکردنی
کاریکدا توشی لپرسینه‌وه بوبه
و سزاش نراوه، ئه‌وه باسی ئه‌وه
هونه‌رمه‌ندانه ناکه‌م که له شاخ یا
دهره‌وهی و لات بوونه و به هزاران
که‌س له‌سهر به‌رهه‌مه کانیان له
سیداره درواه و تووشی سزادان و
لیتچینه‌وه بوونه.
دوابه‌هه‌وای ههموو ئه‌وه کارانه و
ئازاد بوونی کورستان له‌تیز
دهستی رژیته‌یه به‌عس، همه‌موه‌مان
ئاواته‌خوازی هونه‌ری جوان و
داهیترانه بوبین، و امازانی
هونه‌رمه‌ندی کورد جاران به بین
پاره‌وه خوش‌ویسنه کاری
ئاوا جوانی پیشکه‌ش دهکر،
ئیتر ئیستا به بوونی پاره ئه‌وه
هر دنیا هراسان دهکا و دهیتی
خه‌لکی له ولادانی دنیا یهه بین
بوق بینینی کاریکی کوره‌دی و دواز
چه‌ندین سال سرمه گرتن ئه‌وه جا
بتوانن کاریکی
کوره‌دی داومتی
و لا ته که‌ی
خو یا ن
بکمن، که‌چی
به‌داخمه و
دمرنه‌جوو.
خو ئه‌گه ریباسی
دوای ئازادی
یه کجارت کی
عیراق بکم،
نه‌وه همره‌هیچ،
له‌به‌هه‌وه‌هی
دوای ئه‌وه
و دکوهه‌موه‌مان
ئاگدادارین پاره‌یه کی به‌کجارت زوری‌بو
کاری هونه‌ری ته‌رخانکرا، به‌لام
و درن پیم بلین کوا ئه‌وه سرنجرکاتیشی
بوونه بدره‌مه‌مکی سرمنجرکاتیشی
نه‌ک له جیهان، مه‌بست له‌ناو
کورستانه هه‌زاره‌که‌ی خۆمانه،
لهاویه خله‌لکانیک هه‌بین بلین
ئه‌یه ئه‌وه فیلمه سینه‌مامایانه‌ی
خه‌لاتی جیهانیان به‌دهست
هیناوه، له و‌لامیان ده‌لیتم
و درن پیم بلین ئه‌وه فیلمانه به ج
خوره ستافیک بدره‌هه هماقون،
خله‌لته‌هه کانیان جی بووه، ئایا
دهکری ئیمه به بروانامه‌یه کی
ریز لیتان یان به‌شدادری کردن له
فیستیفا لیک بلین خه‌لات، که‌م
وابی و‌لا ئه‌منیش دوو بروانامه‌ی
به‌شدادری کردن هه‌یه، به‌لام به
چی ده‌چن، گه‌ر فیلمه کوردیه‌کان
نه‌توانن خله‌لاتی ملیون دولاری

وهرگن، که واتا هیچ.
با بینمه سه مر مسسه‌له‌ی پاره
و درگرن، سه‌یره لهم و لاتدا
ترخانکردنی بودجه بُو کاری
هونه‌ری به مهراجی شه خسی
و شه‌ریکایه‌تیبه، بُو نمونه
دمره‌تینه‌ریکی سینه‌مایی له
سه‌ردنه‌ی بِه‌ریوهدبریکدا به
"۱۰۰" ملیون داوای کردبو و که
کاریک بُکا، دوای لاچونی ئه و
بِه‌ریوهدبره ئه و فیلمه به ۴-۳
قاشی ئه و پاره‌هی کرا، بُو؟
یان دمره‌تینه‌ریکی شانقی تنه‌ها
له ماوهی پروقه‌ی کاریکی شانقی
دواای چهند ملیون دیناریک دهکا
بُو نانخواردن، لووه مهچی همه‌موو
ژهمیک له ئه بُوه شهاب نان بخون،
چونکه پاره‌هی حکومت زوره و بُو
خوارن نهی بُوه کاشه؟
لوهش سه‌یرتر دمره‌تینه‌ریکی
دیکه‌ی شانقی بُوه کاریک بودجه‌ی
له دوو شوئین و رونگرتیتوو، دوايش
له فولده‌ری کاره‌که‌ی تنه‌ها ناوی
یهک لایه‌نی نووسیپیوو، ئه وهی
دیکه‌ش پاره‌که‌ی بُوه گیرفان یان،
نانازام؟
هه‌موو ئه و شتائنه‌ی باسمکرد
کتشیه‌یه نینه، به‌لام ئاخو کام
له کارانه داهینانی بیوه دیباربووه
و شتیکی خستوته سه‌رخه‌مانه‌ی
هونه‌ری کوردی و خله‌ل دوای
دووباره پیشکه‌شکردنوه و
نمایشکردنوه کاره‌که‌ی
کردووه.

ئەرسەلان دەرىۋىش لە زنجىرە دراماى (خەرەند) دا

تاییهت به هونهردی به درخان تازهترین کاری هونهردی هو نه رهمند (ئەرسەلان دەرپیش) خنجره درامای (خرهند) کە کاری سیاناریو و دەرھیتانی ئەنچام دەدات و لە ئەستادا و یەنگىزىتى دېمەنە کانى لە شارى سلیمانى تەواو كىرىدووه، ئەم بەرھەمە کارىكىي ھابىھەسە لە نیوان (تېپى شانقۇ سالار) و سەتەلەيتى كورىستان، لەنۇوسىنى ھونهرمەند (عەباس عەبدولەزاق)، كە لە (سى) ئەلچە پىكھاتووه. دەستەبىزىرىك لە ھونهرمەند بە تواناكانى وەك ئەحمدە سالار، عومەردىلىك، ھەوار شەريف، عەبدولقادر مستەفا، لەنجە محمدە، ئامانچ ئىپراھىم، ئاشتاى عوسمان دانش، سەركەوت حەممە سەعید، كاردىدا حەممە سەرەت، سروھ عەبدولەرەھمان، ئاشنازەمۇوف، سازارەتكەرە، عەتا حەممە سالىح، كە مالاھ عللى، بىروا نورى، ئەحمدە ئىپراھىم، چىنەر ئەحمدە... چەند ئەكتەرىكى تر)، هو نه رهمند (بىتىشەوا عمرە، ھېنىچى عەزىز، رۆزگار مەحمۇود، يۈنس حەممە كاکە، توانا چەمال، زانما تەقىيەدىن، رۆزگار مەممەد، تاريق ياسىن) لە پېشى كامېراۋە دراما و شانقۇ كوردى، بەھەرە

در پیش از و کارهای بی دیدمه نه کانی
نهم درامایه هی وینه گر تو ووه.
هیو ادارم جتی سه رنجی جه ماوری
کورستان بیت له شهوانی جه شنی
رمه زاندا.
جی تمازه دیه جگه له کاری دراما
تبی شانوی سالار له مسالدا سین
شانو گهربیان پیشکش کرد ووه
و دو و مانک جاریکیش کو قاری
شانو به هردو زمانی کوردی
و عذر بدمی درد دکه ن و چهندین
کتیبی دیکای شانو یشیان به
حاب که باند ووه.



خودی ئاوىنابۇرى مېرە ئاكرەپىيە كە

ئەم گوتارەی ئەندامى ئەكاديمىي سويدى، پروفېسور ئەندىرس ئولسۇن،
بەشىكى زۆر كورتى لىكۆلىنەوهىكە لەبارەي خەمگىنىي لە ئاۋىنەدا.
لىكۆلىنەوهەكە دوا گوته يە بۇ كەتىپىكى ڇان ستاروبىنسكى لەبارەي خەمگىنىي
لای بۇدلۇر. من تەنبا ئەو بەشە كورتەم تەرجومە كردووه، كە پىوهندى بە
شىكردىنەوهى ئەم شىعرەوە ھەيە.



پروفیسور نهندیرس نویسنده‌ای کادیمی از سویی

جهوداکه بن، دهگوپردرین و دهن
به نیشانه تاعون. تیگه یشت
وبه های جودای پهله کان،
که له نائمه واری ئازارادنی
چهسته بیمهوه بو نایاکی له
ئایین و هرگه راوه که دهگوپرین
و دهن به زنجیره یه ک شتی
کوشندی توله کردنه و، خوین/
ژدهر / پتا، ئممه گورانی
خود نیشان ده دات، له که سیکی
قوربانیه و بو تیکوشه ریکی
چالاک.



سده واده
,JEAN STAROBINSKI
,Melankolin i spegeln
Tre läsningar av
Baudelaire
۲۰۹ ...۳ ERSATZ ESSAY

**بگه ربته وه نیو دنیا نووسین
و لیکولینه و کانی خودا بوق
منداله کانی بیانهایت.
له درخان**

پیروزبایی

بهمناوی دهگنای بهدرخان:
پیروزبایی له رؤژنامهنووس
ستران عهدوللا دهکین
بهینوئی و مرگتنی پوستی
سنهرنووسه‌ری کورستانی
نوفی، بههیوان ههروهک چون
زهوتسر له کارهکانی خویدا
له کورستانی نوی چوست
و چاپوک بیوه، ئاش لەم
و ههروابی.

به هیوای چاک بونه وه

پاش کوشاشیکی زور له له
نووسین و بلاوکردنده له
بواهه کانی "ئەدەب، فیکر،
سیاست، روانگیبری..."
له مائىگى تەمۇزى 2009
بەمە بەستى چارھەسەرکەرنى
"کاکە حەممە مەلا كەرىم و
شىرىن خانى ھاوسەررى" له
يەكى لە نە خۆشخانە كانى
ئوردىن. چارھەسەرلى بۇ
وەرگىراوه و بە ھىۋاين كاکە
حەممە و ھاوسەرلى تەمن
درېئىزىن و بە زۇرتىرىن كات
ناوی دەھەن".

واتە وېتە كە خۆى سەربەخۇ
نېيىھ، بە هوى نىگايى كەسەنلى
ترىشىۋەرە دەرسەت بۇوه.
ئەم تېكىگەمىشتنە كۆمەلەيىتىيە
فرداۋەنە يېش بۇ مەمۇ بۇنىيادى
"دىوان" گۈنكە، وېتە مىر
وەك بەندىكراو، كويىر كراو و
پەرگىركراو، لەبەر باپاچىر و
ئەنتىيىچى جوداى، بىپوستىي بە
نېيگايىك لە رۇۋانگە كەسەنلى
تەرەھە هەمە. ئايدەنتىتى مىر
تا ناستىكى زور كەسەنلى
تە دروستىيان كەردىووه، كە

A black and white close-up photograph of a man's face. He has short hair and is wearing a dark beret. He is dressed in a dark, possibly black, zip-up jacket over a light-colored collared shirt. The lighting is dramatic, casting shadows on one side of his face. He is looking off-camera to the right. The background is dark and indistinct.

گونار ئېكىلۇف

له ردههندی شعیریه که بدا
مهدا و روئنی درووست بکات.
له گله ۱۷هه دیدشا پورتیرته که هی
خود له شتیکی بیستراو پیک
نه هاتوروه، به لکه له لم له ناو
ثاوبتا بونه وهیه جوان بینراوهدا
پیکهاتوروه، که لیسته یه کی دریز
و وردی ثاکاری کسیی ثاومژوو
کرموته وه.
هیچ شتیک له شعیره که دا
نییه، بیچگه له سه دریز که
نه بیت، که به رونوی ئامازه
بهم شتیوه یه قلم شعیره
شیکردنوهی فولوی تایبه تی
پیوویست نییه. شیعره که
پورتیرتیکی شعیری خود
نیکدههینیت، تییدا نیکیلوف
میری و هک ده مامک له کار
بردووه بوئه وهی هه لویستیک
رووست بکات. واتانی نه وه بش
ده گله بنه نیت، /.../ ئه و
گه راپه وهیه کیش بو ناو کات
له کار ده هینیت، بو ئه وهی

که واي له که داري دواوه،	پوه خسار يشدا ئاسه واري
مني ميره كورد	جه لlad،
که پرّوم و سه لجو و قبيه کانيش	بېسيه کي بپراو
به سه گ ناوي ده بن.	زمانىكى حەز لە ماسى و
نيوچەوانى پروتاوەم لە	شەراب.
ئاوه کەدا:	كە دە يەھوي بمرى.
بەم ئاخاوتە شرپ و پر انوه،	مەگەل چەندان يېپەروا و
باوه پرم به لالى خۆم هيتنما.	مەگەل كەس بە ئەشقەوه
ئەو پەللهەي سەر كراسىش	اخەشلىيەم كرد،
كە به ئاو پاك نابنەوه —	مەشقىيەكى بۇ من يېپويست
وھ ك خويىن، وھ ك ژەھر	كە دە يەھوي،
ھەر دەھىن	دەستى كە سېتكى لەناو دەستت
دەسا پەلھەي كافرانيان	يېيت و بمرى.
وھ ك تاعونى پەلھە شتر	ئەوھا خۆم لە ئاوه كەدا
تى يكەوي.	دەپىنم.

Avíasma

دعا

له ئاوه مهنده کەدا،
خۆم، پەرەم ئاۋىنەكىر دەدە:
گەلەن لۇچ،
سەرەتاي مەلىكى چەرچ
دوو چاواي تەلخ
مەراقىكى زۇر،
لە خۇبایسىۋونىتكى يېچارە،
لە خۇبوردىتكى يېدەرمان،
دەنگىكى ناساز،
سکىتكى هەلدپاواى
سەرلەنۈي درواو،

نهو چه پکه گواهه يان نه هينا ياهه دهی که
به ريز مام جه لال باسي دهکات، يان
کوکر دنوهه هه مو و نهه حيزبه
رسهه نانهه زور جار باسيان دهکهن.
چونکه بيو نهه قوانغه یه گورتنى
ريزه دهکان به پيو ويست ده زانين.
نه مهمش له خه باتا دله پيتناو
هينانه دهی ثامانجه ناو كويه کاندا
وله پيتناو كوريستانىكى نازادو
كەلېكى یه ختيارد!



هادین نوری



فہریز محتوا



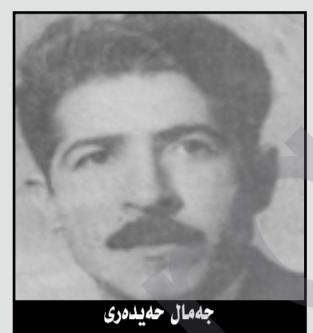
کہریم نہ حمد



مال شاکر



و حیکمہ ت



حده‌مال حده‌پری

بیوهندیہ کی میڑووی کونٹر لہنیوان (حش) و (پارتی) ہے بووه

A black and white portrait of a middle-aged man with dark hair and glasses, wearing a light-colored striped shirt. He is looking slightly to his left with a neutral expression. The background is plain and light-colored.

حاجی محمد

و هلام - به گشتی، بیرونی که درستونی حزب له کورستاندایم زراوه‌دهی کی سیاسی خورسک نه بوده و زورتر له گل رهوتی رووداوه‌هانی دنیا و ناوچه‌که و خودی ولاطی کورستان هاورده‌ی لاید بوده و لایدین کسانی کورد سارچوپی بیو گیراو و گهشه‌کرده کشی به شیوه‌دهی سروشتنی و له زمان و زمینیکی دیموکراتی و نازادانه نه بوده و به لکو زورتر کوتونه خباتی ژیر زمینی و نهینی که هرگزین بواری شهودی نه بوده حزب بیپی برنامه و ستروکورتیکی سروشتنی ناو جه‌گرکه کی کومه‌لائی خلک هنگاوه لبلکری.

و هلام - بیکو مان فاکتهر زور هبویون بیو چوی (حشیع) نه توانی له عیراقدا دهست به سرمه دهسه لاتدا بکری سه‌باره هله و تونی همل و فرسه‌تی بنایندیده کی جاوه روانکاره و سوچه‌بنیه کان دور بمهور کاریکه‌ریبه کی پراویزیان له بیاوه همه و لازمی فاکتهر زاتی و باوخر به

- نه بونی جوره‌تی شورشگترانه له قوسته‌وهی هله لکوونی فرسه‌تی.

- ملکه‌چی و اوابسته‌یی به لایه‌نی دهره‌کی و گوی رایه‌لی بیو ناموزگاریه کانی یه‌وان.

- نه بونی به ره‌نامه‌ی دهسه‌لات و مرگ‌ترن.

- شیواوی و ناهمه‌مواری پیکاهاتی کومه‌لائیتی و سیاسی و جوگرافی و ثابووری و نه توه‌وهی خه لکی عیراق،

و هلام - شتیکی ناساییه، سوچیتیه کان تیکرای سیاسه‌تی دهره‌مهیان له سه‌ر بناغه‌ی به برزه‌وهندی تایله‌تی خویان بنیاد نابوو، به لام حزب شیوه‌عییه کانی تاو بازنه‌ی هله لکری نه و بیر و باودهه خویان له به رانبه‌ر نه و راستیه سرچیخ بردبوو، نهوجا کومه‌لائی خلکیان به هندی دروشمی نه تندر ناسیونالیستی مؤده‌ی شهودی رفیع سرچوش کربیوو، که بیزیان بیو فه‌لسه‌فهی (م-ل) و خودی خویان گرایه‌وه.

و هلام - پارتی دیموکراتی کورستان له‌وی رفیع‌اند اه ویش چووه ناو که‌میدیکس ته‌مومزاوی له عیراق و ناوچه‌که‌دا و بیو به روزه‌دهندی خزبی و مسوکه‌کردنی دهسه‌لات بیو خویان له گل زورتر کوتونه خباتی ژیر عیراق کوتوبونه تاونیه کردن.

و هلام - هه بونی (برهه) نیشتمانی) به سره‌کرایه‌تی دهسه‌لاتی خزبکی شوچینی و فاشی وک به عس و له ولاطیکی وک عیراقیکی نه وی رفیعی دورر له هر جوره دیموکراتیک و نوزه‌دهی کی تازادی، دیاره هننسه کورت و بن نایندیده کی جاوه روانکاره و سوچه‌بنیه کان دور بمهور کاریکه‌ریبه کی پراویزیان له بیاوه همه و هلام - را پهرين خوی له خویدا په‌که کارایکی جماوه‌مری (کومه‌لائی خه لکی کورستان) بیو به رووی رژیمی سره‌کوکارانه به غدا و خبزه کان تیکرا به میهی قورسایی به هه هه همه و هه

A portrait photograph of Dr. Michael J. Sparer, a middle-aged man with white hair and a mustache, wearing a white shirt.

مومتاز حەيدەری
وەلام - من بېمۇواھى خەزى شىوعى
عېراق، ھەر لەسەرتاۋە، وەك
ئامانجى ستراتىيىز بىرى لە
وەرگەرنى دەسىلەت نەكىدۇتەوە،
تاڭى تەكتىكە كائى لەپەر رۇشنىاي
وەرگەرنى دەسىلەت پەپەرە بکات.
لەھەمان كات گىردەن رېلىزى
سياسەتى يەكتى سۆقىيەت وەك
دەولەت، خەزى شىوعى سۆقىيەتى
سانسۇرېكى تۈونىدى بەسىرەدە
بوبۇ. پاش ئاى تەممۇزىش، كە

بزوخته و هیمه کی میز و کوکردی
نه توهودیه کی سته مددیده ولات
دابهش و داگیر کراوادا، خاوه نه
سده دان خون و خوزگه کی گهوره
میز و کوکیه زمینه یه کی له بارتی
بو گهشکردن و لمسه ریبی بوونی
دامه زراویه حزبی نه توهودی
و نیشیمانی کورستانی
و ره خساندووه.

در ولام - لام هله لبزارنه دوا بیدا
بو پرلمانی کورستان و
هله لبزارنه سه رؤکی هریم
پارتی به روزی ناشکرا هکمل
هاوکوفه دهسه لانداره کی و هک
خوی کیتی نیشتمانی کورستان
لیستی یه گرفتووی دهسه لایتان
به ناوی (لیستی کورستانی)
در روست کربیوو، من نازامن تا ج
راده هیک حزبه کانی دیکه به حزبی
شیوه عیشه و خوازی اساری شه
بوون، که له لو لیسته به شداری
بکن: به کورتیه نه نیشامه کانی شه
هله لبزارنه، بیچه له قوسته و هی
که هوکولی نایزه ایبه کانی کومه لانی
خه اک له لایه ن فلانه لیست
سوار بیوونی رموتی شه و شیوه له
کاتیه، نه نیشامه هله لبزارنه کان،
قماره حزبی و رموتی مه غروری
به شیکی زوری دهسه لانداره کانی
راته کاند و دهمن سره تپای شه
جهسته یه به نه نیشامه هله لو مسنه
بکات و به شیوه هیکه به جوره تانه
به خویدا جیتیه و دیاره
دزیمه کانی خو ناشیرین کردن
له بیز چاوی خه لک کوتایی پی
به هنن و داهینه رانه و به همان
گیان و با وه بری زه مان و زمینی
پیشمه رگایه تی روچه سه خته کان،
قوغانگیه نویی به ره هم هینانی
بنیادیکی به هیزی ثاب ووری
نه توهودیه و ته له لک دردنی کادیر
و که رسته کان له مهیدان خزمت
کردن بکنه سه ره مشقی راه هینان
و پرا وهیکی نویی هله هینانی
ناسیمه کی گهش بق و لات
نه توهوده همان.

مسئولی یه کیتی پیشواییان و مک پیویست لی نه کاراوه، بکره به چاوی گمان و نامه سئول و دلام درآونه تمه.
وه لام - بیگومان همراه که له کورسیستانی خواروودا بششیوه یه کی گشتی ستر و تکوری حزبی و دامنه زاره کانی تووشی جو ریک له تمنگه هات وون و تاراده یه رز و بیوشایی در دسته کورسیتونه له ندان خله ک و جزبی شیوه عی کورسیستانی به پیشی نه و بار و دنده تایپه تیه، رز قورسی کوت و توه، بؤیه له پیشی پیشنهوه حزبی شیوه عی دواي ئه و همو و گر انکاریانه به سه جیهاندا هات ووه، ده بیو ستر و کوتوریکی نویی داهینه رانه یه بیر رهوتی قوقولایی کومه لافی خله ک بدوزنه وه و کاری لمسه ر بکن، نه وه که هر وا پیسته رابرد و دوی به سه چوچو پر فرشسل بن. من لبزدا نمونه یه کی دنیای نه و روپای خور اوا ده هینه نمه وه، که جزبی شکانه سیال دیموکراته کان له جیاتی ملکه چی بؤ ههندی بدر ڈونه نهی دمه کی زیارت به لای نیشتمان پر و دردی بی و لات پاریزی خویان شکانه وه، سه رکه و تونی گوره بیان له رهوتی گشه کردنی و لات و نه تمه کانیان تومارکدووه، که نه مو له همو و دنیا جیگای چاوان، به لام حربه کوکم نیسته کان به چه و راسته وه به هفی نه و باشکوه تیه بیان بؤ قازانچی سیاسته سو قیقت و چینی و کرنجه بدری رسیازی توندو و تیزی له هندی حالتدا، بششیوه یه کی سستیه اتیکی به رهرو پو و تبوون و پاشکه شه و به یه کاره کی پوچچ بونه وه چوون و هیچ کاره دنمه و مه کی پوز تیفیه ایان نه له سه رئاستی دنیا، نه له ناو و لات و نه تمه وه کانی خویاندا پی نه براوه و تیکاری قوربانی پیشتو ویان به فیریو چو...
به همه مان ره نگ له کورسیستانی شد

تی) ههبووه بیشتم رگه سه ر سنوره کانی
نتوان رقیه لات و خوارو هه
یه کیان نهونده بیان کراوه
رخیان نکردووه له قوسته ووه
شویش گتیه و
کونترل کردن شویش گتیه و
هه زوریه کورستانی خوارو داد.
به لام جونکه حشع زورت وک
حزبیکی سه ر تاسه ری عیرا قی و
دازی کاریگریه جه ما در بیه کانی
نهانو خه لکی کورستان دیسانه وه
یدووی رو داده کان که تووو،
بینه نهونه بیتوانی پیکمیه کی
نیزی بر جاو خوی دابین بکات،
هه وک دواتر به ارشکاوی له
پروفسه هه لیز اردنه کاندا به زه قی
که و استینه در کوت و به تموا وی
که و تنه پاریزی ووه.
ولام - پیوندی بیه کی میز ووی
کونترلنوان (حشع) و (بارتی)
ههبووه و کادیره کانی حشع
بماتایه تی کورده کان (له ریزه کانی
شورشی چه کداری ٹه لیو ول ووه
و قورتر له که ل (بارتی) تیکه لاوبون
و ناشنابونه و هر که و ازیشان
هه حزب شیوعی هیناوه، دیاره
لی پیشمه به هفی بیره باده له قی
بیون و باوره نهانیان بووه به وو
فله لس فهیه (م-ل) حشع و
نزیکترین حربیش پارتی بووه، که
اسانتر بتوان جنکای خویانی تیدا
کنه و دچنه بیشنه و با وادیش
به و ناکم (حشع) هرگین وک
حزب پارتی بووبت، به لکو نهوه
تاك و ته رای ٹه و کادیرانه (حشع)
که واژیان له حزب که کیان هیناوه
و چوونته ریزه کانی پارتی. من
میز وو بدیکرمه وه که له سالی
۱۹۸۴ ل شاخ بیوم، چهندان چار
ملکه و تووه هه ندی کادیری (حشع)
ویستو ویانه بینه ناو ریزه کانی
کت، بینا خوه له لاهه: هفت

بیژنیوی کوتیر له نه
نه بیونی جورئه تی شورشگیرانه
له قوستنوه هی هه لکه وتنی فرسست.
ملکه چی و اوبه سستی بی به
اینه هه دره کی و گوی را پایله بی بو
اموزگاری به کانی ڈهوان.
نه بیونی به رنامه دمه لات
درگرن.
شیواوی و ناهه مواری بیکهاته
وقمه لایه تی و سیاسی و جو گرافی
ثابو ووری و نه توهی خه لکی
تیراق،
وهلام - شتیکی ئاساییه،
و قیتیکیه کان نیکاری سیاسه تی
دمه دهه مان له ساره بناغه هی
رخه وندی تایله تی خویان بنیاد
ایبوو، به لام حزب شیو عییه کانی
ساو بازنه هه لکری ٹه و بیز
با ودهه خویان له براپنیه ٹه و
استیبه سرجیخ بردوو، ٹه وجاه
کومه لانی خدکیان به هندی
رووشی مهمنه رنساپونالیسستی
روده هی ٹه وی رفیزی سه رخوش
ردیبوو، که به زیان بیق فهله فهی
ل - ل) و خودی خویان که رایمه وه.
هلام - پاریتی دیموکراتی کورستان
وی رو اندانه ویش گووه ناو
مهمه یه کسی تموم اوی له عیراق و
اوجه کدا و بو به رخه وندی حزبی
مسوکرکردنی دمه لات بو خویان
که کل حزبی به عسی دمه سه لادراری
تیراق که کوتبوونه تاونوی کردن.
وهلام - هه بیونی ((بیهه
یشتمانی)) به سه رکردا یه تی
مسه لاتی حزبیکی شو گینی و فاشی
هک به عسی و له ولا یکی و هک
تیراق کیه ٹه وی رفیزی دور له هم
فروره دیموکراتیه تیک و نوزه یکی
از از ای، دیاره هه ناسه کورت و
ئی ئائینده کی چاوم و انکرا و او
سو گویه نیکه کان دوور بـ دوور
کاریکاریه کی په او زیبیان له
او گهه و

A portrait of a middle-aged man with dark hair and glasses, wearing a black and white horizontally striped shirt. He is looking towards the right of the frame with a slight smile. The background is blurred, showing what appears to be an indoor setting with warm lighting.

بیشترین اعماقی "له کهکل حزبی شیوعی
موده و نزدیکوونه و کانی
هزارگاه رییسان عیراق له
سازمانی "فاسنامه عابد و سلام
عارف، ته محمد حسنه به کر و
سنه دام حوسین" سو قیمت دهوری
کارگاه رییسان گزاروه. ته و مهش
مه بدر روشانی بره رومندی بالای
وله ته سو قیمتی. واته هیچ کاتیک
حزبی شیوعی سو قیمت تمام شانی
حزبی شیوعی عیراقیان و دکو دوو
حزبی برا نه کهکرووه...
له هر حال، هوكار زورن...!
نه و لام- ته و لام- ته و لام-
شیوعی کورستان، پا خانه که بی بو
باش کو دهه ای دهستی ۱۹۶۳ و بالی
که کته بی سیاسی بارانی دیموکراتی
کورستان دهگه ریته و، که زیارت له
سسرکردایه تی جه نانی مهلا مستفای
بارزانی نزیک بون. ته و مه راستی
تی ته و پرسیاره ثالثوز و همه
که بیمه نه، به ناسانی لهو در فته
تیچکار ته سکه وه لام بدربیته و. له
چوچو و جنجه که کیتی کیدا، هه رسنی
لایهن، کیتی حزبی شیوعی کورستان،
که کیتی بیشترین اعماقی کورستان،
بارانی دیموکراتی کورستان،
ره برسیاران... " به لام زیارت هدبی
حزبی شیوعی هیچ کاتی بیریاری
سسره بخوی له دهست نه دات...!!
نه و لام- له پرسیاری بیش و و،



مہ غدیڈ حاجی

شیکیشیان له پینتاناوی پله و پایه و پارته و نیمیتاز حزبی شیو عیبان
جیهیشتووه و چوونه نه ناو پارتی و پیکتیتی.
پارتی حزبی شیو عیان به دوست زانیو له به رژه و هندیدن نهیه حزبی
شیو عیان لواز بیت. حزبی شیو عیش له برا امیر هه مسوو گوارا کاریه
سیاسیه کاندا له برامپه دستیورانی حزب له دسهه لات
و گهندله لیدا بیدنه گهنده بوه و ئوهی شاگادران راگه بیانده کانی
حزبی شیو عیان بیت دهزانی، که ئم حزبی همیشه هه لویستی
نیشتیمانه ره رودرانه هه بوه و داکو کاری دلسوز بووه له مافه
ردوکانی گله که مان.
و هلام دبوا یه حزبی شیو عیان
چهندین سال بهر له ئیستا
هفولی جیدی بادیه بوق پیکه هنیانی
به رهی چه ب، که داکو کاری
راسته قیمه بیت، که چینه له
زحمه نکشیده کان.
ئو لیسته پیکه ها خیرابی بیوه
دیاربوو، ئامزوونیک بوه پیاده کرا
و نهنجامی باشی نه هنیان.
حزبی شیو عیان له بیر روشانی
دره نجامی هه لیزاردنه کاندا
بریاری داوه به سیاست
و ریخستن و راگه یاندن و
ساهه رکردیتی خویدا بچیتوه.
به جوره تمهه پنهنه لسهر
خاله لوازه کان داده بنت و هه ولی
جیدی دهد برت، که به بیاده کردنه
سیاسیتی ره خنه له خوکتن و
دستیشانکاردنی که و کوریکه کان
و خاله لوازه کان و داراشتتی
برنامه و سترانیجیه و تاکنیکی
نوی دریزه به خدمات بدهین و
دلنیان، که له پاشه روزد، که
هوشیاری سیاسی و هه لیزاردنی
ناکه کانی کومه ل بردزه بیته و،
تیده گهن که لایه نیک داکو کیکه ری
راسته قیمه له ماقه کانیانیان.
وه کاری دیکه ش نزون که
دره نجامی هه لیزاردنه کان به
محوره بوه. له همان کاندا
ئیمه شانازی بهو و هنگه رسنه و
له خو بوردا ونه دمه کین، که نه
ته زوین و نه دیاری و پارمو پایه
و دسهه لات کاری لینه کردون،
ئه مانه دهنه پیشنه نگی به رهی
چه بیشکه و تخوازی تیکو شهه ری
راسته قیمه اه کومه لگه که
کورستاند. با که میش بین،
به لام تیکو شهه ری رسنه و خاون
برنامه و پهیام و فکرین.
و هلام به داخه و به بوجونیکی
خراب بر امیر حزبی شیو عیان
پرسیاره کانت دارشون. پارتی
دهمیکه په مانه امی سترانیتی
له گهله بده کوهه داده بیه زن.
حزبی شیو عیان ماوهی سن جوار
مانگ بوه بریاری دابو خوی
ناماده بکات و به ته نیا دا بیه زیت و
هر حزبی و سره به خویه و بریاری
به دهست خویه تی. له ماوهی
را بردو و ده حزبی شیو عیان په بوندی
نه گهله هر بونه و هر دولا و شتیان
ئاسایی بوه و هر دولا و شتیان
له حزبی شیو عیان نه کردووه،
په بوندی نیوان حزبی شیو عیان و
پارتی نیرینه و قوغانی نویشی
په بوندی نوی ده خوازی.



کھدا محبہ دن

A black and white portrait of a middle-aged man with short, light-colored hair. He is wearing a dark suit jacket over a white shirt and a dark tie. The background is slightly blurred, showing what appears to be an indoor setting with some foliage or plants.

ئەو وىنانەی پاش تەمەنىك، ياده وەرىيە كانىيان دەگىرنە وە

لە ئەرشىفي: كەمال مەجىەد دىن



مەباباد، ماتى كاك عومەر دەبابە



نىستىعازى كۆيە ۱۹۵۲، كەمال مەجىەد دىن مىدىالىي سەركەوتىن لە وەرزش وەردەگىت



كېپۈونەوە شانەي پارتى لە ماڭى كەمال مەجىەد دىن، حاجى مەجىەد دىن، قوياد تاھير، محمدەد سادق، كەمال مەجىەد دىن، مام خەر



بەغدا، نەورۇزى ۱۹۶۹



بەغدا، نەورۇزى ۱۹۵۷



كەمال مەجىەد دىن لە پىشەو، خۇپىشاندرازان لە خانەقىن، بەپۇنەي نەورۇز، ۱۹۵۸



خوش و براکانى كەمال مەجىەد دىن پاش مەدنى باوکىان، ساتى ۱۹۵۴



مەلا زاهىر عەبدولەھمان، كە ۲۰ سال حۆكم دراوه لە مابىيەنى كەمال مەجىەد دىن و مەحمود ناغاي كاكە زىاد ناغا - بەندىخانەي مەركەزى بەغدا



محمدەد سادق، كەمال مەجىەد دىن، حاجى مەجىەد دىن، لەتىف ناغا، دىشاد عومەر، كۆيە، ۱۹۵۷



دكتور زۆزك روانىزى، كاك روشدى عەزىز، جەنابى بابە تاھير لە ماڭى كەمال مەجىەد دىن، بەغدا



كەمال مەجىەد دىن لە پىشەو بە جلى كوردى، نەورۇزى ۱۹۵۸، خانەقىن



ناھەنگى يەكىتى قوتاييانى كوردستان، پارىزىز كاك روشدى عەزىز و تار دەخۇننەتەو



چەمى مانەمىنى فوناد تاھير چەلبى، كۆيە ۱۹۵۲، كەمال مەجىەد دىن و تار دەخۇننەتەو



ناھەنگى قوتاييانى كوردى لە بەغدا، ۱۹۵۷



كەمال مەجىەد دىن، قادر حاجى تاھير، محمدەد حاجى تاھير، محمدەد عەلمى نورددىن، بەغدا

داهنه‌یه و برهه‌یه و برتیوه‌هه‌یه ری تیپی
شاوی هاورتیانی گه زیزه‌یه و
خاوه‌نی چندین به شدای کردن ببو
دو اکاریشی به شدای کردن ببو

دہریون بہ لام نئے وان دمینتنه وہ و کھر
لہ ناویش بچن هر پارچیہ کیاں
وہ ک پریشک بہ هامو و سوچیکی
ئہم دنیا پیدا دا دپهون تا له
شوینیک دھگیرسینے وہ . پالتؤکھی
میر کھسا یہ تھی کی سکرہ کی نئم
نمایشی یہ دو لہ گھل نہوہی کہ زمانی
نیبی بہ لام بھی دنگی گھورترين
هاواری ہیه .

جتنی ٹاماڑیہ ہونہ رمند گہزیزہ
عومر یہ کیکے لہو ہونہ رمندہ
بویرانی ماوہ یہ کی زورہ کاردا کا
و لہ دنیا شافقی و دراما دا

بۇ فىستيقاڭلى شانۇرى كوردى
پالقۇكەمى مىر پەيپەن
بەردوامىسى مۇرقەكانە لەگە
شىتائىنى كە گىانىيان تىدى
بەردوامىش بە بىن زما
ھىست دىيان پارىزىن. ئاخۇ
مۇرقۇچەند دەتوانىن پار
لۇشتانە بېكىن، كە ۋىيانما
دەكەن و تەشاواكىرى ۋىيانمانىز
بۇ بەرچەستەكىدىن و دەرھەتىانى
كە گەزىزە ئۆمر نىمايش بکرى، كە
لەھو سىتىەمین كارى مۇنۇراما يە
لە لايەن ھونەرمەند گەزىزە و
لە نىقام دەرىت. بىرىارىشە ئەم
نىمايشە لە ٢٠٩/٩/٤ لە لەندەنى
باياتەختى ولاتى بەرتانىا نىمايش
بکرىت، كە لە لايەن (ناوەندى
بۇونەرى كوردى) باڭھېتىت كراوه

تاییهت به په درخان
بریاره کاتژمیر "۷" ی نیواره‌ی
روزانی ۰۹/۸/۱۰ ره هولی
روشنیبری شاری سلیمانی تیبی
شانوی هاوریانی گه زینه به
هاکاری بریوهدباریه‌تی هونه‌ری
شانوی سلیمانی شانوگه‌ری
پالتوکه میر "له نووسینی
عهدو لمه‌میر شه‌مکنی و مگنیان

سەردار مەھەممەد عەبدۇلرەھمان پىشىمەرگەيى ونى كارتۆگرافىيائى كوردىستان



سیدار محمد عهد دولرہ حمان

بـوـوه، گـونـدـهـکـانـ وـبـرـانـ کـراـونـ،
ناـحـيـهـ وـقـهـزـاـكـاـنـيـشـ سـنـوـرـارـ
بـوـونـ، بـهـلـامـ دـوـایـ شـهـوهـيـ کـهـ
حـكـومـتـيـ هـرـيـمـيـ کـورـسـتـانـ
دـامـهـرـاـ گـونـدـهـکـانـ ثـاـوـدـدانـ کـرـانـهـوـهـ
وـهـهـنـدـیـ گـونـدـیـشـ کـرـانـهـ نـاحـيـهـ وـ
هـهـنـدـیـ نـاحـيـشـ بـوـونـهـ قـهـزاـ، بـوـيـهـ
بـهـپـيـوـسـتـامـانـيـ شـهـوـرـهـ رـهـ بـگـريـهـ
شـهـسـتـ بـهـ ثـاـمـادـهـ کـرـانـهـ نـاخـيـهـ
هـرـرسـنـ پـارـيزـگـاـ بـهـ کـوـنـ وـ نـاخـيـهـ
قـهـزاـ بـهـ بـرـزـيـ وـ نـزـمـيـ هـرـيـمـيـ
کـورـسـتـانـ عـيـرـاقـمانـ ثـاـمـادـهـ کـرـدـ
چـاـپـراـ.

* لـهـ ثـاـمـادـهـ کـرـدنـ شـهـوـ نـاخـشـانـ لـهـ بـوـوـيـهـ
ذـانـسـتـيـهـوـهـ پـشتـ بـهـ جـسـرـچـاوـيـهـ
دـهـبـستـ؟

- لـهـ ثـاـمـادـهـ کـرـدنـ هـمـموـهـ شـهـوـ
نـهـخـشـهـوـ شـهـتـهـسـانـدـاـ پـشتـ
دـهـبـسـتـيـنـ بـهـ سـرـجـاـوـاهـيـ ذـانـسـتـيـ
وـهـوـ دـيـكـوـيـنـتـيـ وـبـهـ لـگـانـهـ لـهـتـيـ
دـهـسـتـانـ، هـرـهـوـهـاـ شـهـوـ نـهـخـشـهـ
فـهـرـمـيـيـانـهـ کـهـ هـمـنـ.

* لـهـ هـمـموـهـ شـهـوـ بـهـ رـهـهـمـاـنـهـيـ ثـاـمـادـهـ
کـرـدوـوـهـ، تـاـ نـيـسـتـ چـهـنـدـ دـانـهـ لـيـ
چـاـپـراـوـهـ؟

- لـهـ کـوـيـ ثـاـمـادـهـ کـرـدنـ وـ دـانـانـ "۲۲"
بـهـرـهـمـ زـيـاتـرـ لـهـ "۸۵" "۹۰" هـهـزـارـ دـانـهـيـ
لـىـ چـاـپـراـوـهـ وـ کـهـ وـقـوتـهـ بـهـ دـهـسـتـيـ
خـلـكـ وـ نـاوـ کـتـبـخـانـهـ کـوـرـديـ.

* وـکـوـ نـاؤـگـارـدـانـ لـهـ بـهـ رـاـمـبـرـهـ ثـاـمـادـهـ کـرـدنـ
شـهـوـ کـارـانـ چـهـنـدـنـ سـوـپـاسـ وـ پـيـزـانـهـ وـهـ
رـيـزـيـنـاتـ نـاـرـاسـتـاـ کـرـاوـهـ، کـيـنـ شـهـوـانـهـ وـهـ
کـارـيـانـ کـرـدوـوـهـ؛

- دـوـايـ تـوـاـوـکـرـنـهـ شـهـهـيـ کـهـ رـيـمـيـ لـهـ
نـهـخـشـهـوـ شـهـتـهـسـانـهـ، سـهـپـيرـمـ
لـىـ دـهـکـرـيـ، بـهـلـامـ شـهـوهـيـ گـرـنـكـهـ
ثـاـمـاـزـهـيـ بـيـنـ بـدـهـمـ سـوـپـاسـ وـ
پـيـزـانـيـهـ کـهـ رـيـمـيـ لـهـ؛

- سـهـرـوـکـيـ هـرـيـمـيـ کـورـسـتـانـ کـهـ
لـهـ ۱۵/۶/۲۰۰۶ وـ ۹/۱۰/۲۰۰۶ دـوـوـ
نـامـهـ سـوـپـاسـ وـ پـيـزـانـيـنـ ثـاـرـاستـهـ
کـرـدوـوـهـ؛

- سـهـرـوـکـيـ حـكـومـتـيـ هـرـيـمـيـ
کـورـسـتـانـ لـهـ ۴/۷/۲۰۰۶.

* لـيـزـنـهـيـ بـالـاـيـ بـهـرـنـگـارـبـوـونـهـ وـهـيـ
بـهـعـرـمـدـکـرـنـهـ کـورـسـتـانـ لـهـ
۱۰/۱/۲۰۰۵.

- وـهـزـيـرـيـ پـهـرـوـرـهـدـ لـهـ
۴/۶/۲۰۰۶.

شکة فه ۱۴۹۵

رژیمه هه ر له ساله دا. خویندکارانی
شاری که رکوک بـ ماوهی يهـک
هـفتـه نـارـمـایـان دـرـبـیـهـیـ دـنـ بـهـوـ
رـزـیـمـهـ، كـهـ دـاوـایـ (ـجـیـشـ شـعـعـیـ)
(ـيـانـ لـىـ دـهـکـرـدـنـ)ـهـلـامـ ئـیـمـهـ
لـهـدـئـیـ ئـوـ رـزـیـمـهـ وـسـتـانـیـ نـهـمانـ
كـرـدـ وـ مـنـیـشـ بـهـشـدـارـیـوـبـوـ دـوـاتـرـ
فـشـارـیـانـ خـسـتـ سـهـمـ ئـمـگـهـرـ ئـوـ
كـارـانـهـ نـهـكـمـ نـمـرـهـكـانـ دـادـهـبـیـزـیـنـ
هـهـروـاشـ بـوـ كـرـیـانـ، بـوـیـهـ دـوـاتـرـ
هـمـموـ هـاوـلهـهـكـانـ كـهـ دـهـرـجـوـوـیـ
بـهـشـیـ ئـندـازـهـبـیـ بـوـونـ دـامـهـزـرـانـ،
منـ وـ چـهـنـدـهـاـورـیـیـهـكـمـ دـانـهـمـهـزـرـانـ.
لـهـبـرـ ئـهـ وـهـ كـارـانـهـ .

* زیاتر له سه رج ستایلیکی هونه‌ری
کاره کافت دوکهیت ؟
- زیاتر تابلوی سروشته و
پوسترم کردوه، تابلوکاونم (رهمنزی و واقعین) .
* هونه‌ری وینه‌کیشان لای تو چه
دوکهیت ؟
- کاتیک که له ژوروره‌که مدا دست
به وینه‌کیشان دهکم ٹاگام له
دوره پیشته خوم نامیته و زور
به قوالی هونه رنیکه‌لی خودم
دهیت، دهکمه گفتگوکردن
له گهله رنگه‌کان و همندیک جار
دهنگم بهزرنده بیت و دلیت و هلامی
که سیک ددهمه‌وه، هونه‌ری
وینه‌کیشان ده بتانه جیهانیکی پر له
خوشی و نور له ههمو و نازاره‌کانی
ژیان و ناخوشیه‌کان و له ریگای
تابلوکاونه و ساریزنهین، نهوهی
بزمان ناتوانیز به تابلو ده ری
ده بیری .
* نهاده تویه وینه‌کیشان یلی چه ؟
- به وینه‌کیشان دلیم نه‌گهه ر تو
نه بوبوتایا نامده نهانی زالیم به سه ر
هه همو و نه کوسب و نه نه‌گهه زانه‌ی
رورو به روروی من یونه نه له هه همو و
فوناغه‌کانی ژیانم، من زور
سوپاسی ئه هه هونه ره دهکم، که
ئه ریزو حورمه‌تاهی ئه میر من هه همه

له مانکیت و تابلو و کاریکاتیر .
سواتر به هوی کیشی سیاسی
کرکوک له هونه دوروکه توتموه
به شداری هیچ پیشانگایه کم
نه کردوه له ماویده دا ، بـ
خـوم لـهـ مـالـوـهـ وـینـهـ دـهـ کـشاـ
برـوـسـهـ نـازـادـیـهـ وـهـ جـارـیـکـیـ تـرـ
دـسـتـمـ کـرـدوـهـ بـکـارـیـ هـونـهـ دـرـیـ وـ
پـهـ یـهـ وـهـنـدـیـ بـهـنـاـوـهـنـدـیـ کـرـکـوـکـیـ
هـونـهـ رـهـنـدـانـیـ کـورـسـتـانـ کـرـدوـ
یـهـ کـهـمـ چـالـاـکـیـ نـازـادـکـنـدـیـ کـرـکـوـکـیـ
کـرـدوـهـ لـهـ گـهـلـهـ یـونـهـ رـهـنـدـانـیـ شـارـکـهـ
بـهـ شـدارـیـمـ کـرـدـ ، لـهـهـمـوـ یـادـهـ کـانـیـ
کـرـکـوـکـ وـ چـالـاـکـیـهـ هـاوـیـهـ شـهـ کـانـیـ
هـونـهـ رـهـنـدـانـیـ کـرـکـوـکـ بـهـ شـدارـیـمـ
کـرـدوـهـ لـهـ فـیـسـ تـیـقـائـیـ هـقـهـیـ
رـوـزـشـنـبـیـرـیـ (ـ روـیـاـ اوـ دـمـکـایـ
شـهـفـقـ وـ پـیـشـهـنـگـایـ هـاوـیـهـشـیـ
شـشـیـوـهـکـارـیـ (ـ هـولـیـرـ کـرـکـوـکـ
سـلـیـمـانـیـ بـهـ غـدـاـ تـکـرـیـتـ)
کـهـ بـهـ مـیـهـانـگـایـ کـورـدـیـ بـهـهـلـیـزـارـدنـ
لـهـ شـارـیـ سـلـیـمـانـیـ لـهـ هـوـلـیـ
راـپـهـ رـیـنـتـیـ زـانـکـوـیـ سـلـیـمـانـیـ
بـهـ شـدارـیـمـ کـرـدوـهـ . هـرـوـهـاـ لـهـ
چـالـاـکـیـ سـالـانـهـیـ مـاـهـوـسـتـاـیـانـیـ
هـونـهـ رـهـقـوـتـاخـانـهـ کـانـ لـهـ یـاشـ
برـوـسـهـیـ نـازـادـیـهـ مـوـ سـالـیـکـ
بـهـ تـابـلـوـیـهـ کـیـ یـانـ دـوـوـانـ بـهـ شـدارـیـمـ
کـرـدوـهـ .



سو مردیه کان ناوی هاتووه
په رسنگای خواوه نده کان بیوه،
بیویه ناویان ناوه— ټور بیللوه،
ئەسکەندەر سالى ۳۳۱ پز، له
له ناوه راستى سالى ۳۳۱ پز، له
روبارى دېچە په رسنگای خواوه و بەرهو
ھە ولیز هاتسونه، بەدریزایي
ليوارى روپه روباره کە هات و له
گوندی— گو ھیلا— له گەل سوپای
فارس روپه پوپو وونه ووه—
ئەسکەندەر— بەپلانى شەر و به
خویندنە وهى دەروننى سوپای
پوچ و دانافى چەند روپیيک
بیو زانیارى پەيدا کردن لەسەر
لەشکرى فارس چەند روپیيک
جا ورپى بیو، كە له روروی
ئاماره و سوپای فارس زۆر زیاتر
بیوون له سوپای ئەسکەندەر—
بلوتاركى میت وونووس دەلى؛

له راوه و دو تانی له شکری شاری
هه ولیز - ماوه یه ک له شکری
یونان، باز رگانی یونان له
ناوچه که بلا بیو و نو، در اوی
یونانی به کارهات، ئیستاش له
کور استاندا شوینه وار و ناوی
سنه کرده کانی یونان ماون، له
هه ندی شوینی کور استان در اوی
یونانی دوز رایه و، که وینه کی
ئه سکه نده ری لمه سره، په یکری
هه ندی له خواه دند دوز رانه و،
دیاره یونانی کان ماوه یه کی
زور له کور استان ماوه ته و،
هه ری بون نوونه پردیک له بینی
شاری کویه و رانیه هه بی پیتی
ده لین بر دی هیز قوب گوایه نه وه
ناوی سنه کرده بیه کی یونانی
تا ئیستا چند جار شوینه واری
یونانی لى دوز راوه ته وه.
که واهه یونانی کان نه ک له
کور استاندا ردت بیون بگره
چه ندان سال دمه لاتیشیان

بیوئناییه کان به پیچوانه‌ی نمته و هکانی تر، ئەگارچی لە بوجاری زور گونگ له خاکی کورد جەنگاون، به لام هەر بورو جارهک بۆشیری کورد و داگیرکەرنی ولاتی کاردوخی نەهاتونون، به لکو له ولاتی کورد شەری نمته و هکانی تریان کردیووه، بۆیە بیوئناییه کان لای کورد خوشەویستن ھەممیشە له رەگە میتەلۆزییە کاندا دەگەینەوە یەک - هەر دۆزینەوە پەیکەرى خواجى جوانى تەقروقتوت له نزىك شارى ھەولەر نىشانەي موژىدى خوشۇنۇدە بۆیە، ئىتىشاش له کوردهوارى كەسىك چ كورچ كچ ئەگار زور جوان و زەرىپ بى دەھلىن دەھلىپە يەکەرى بیوئناییه. رەچارچەوەکانى:-

۱- میرزا رضی و میرزا جعفر میرزا امیر
۲- گهشته کهی زینه فون-ریکسی وارنر- و. محمد مهدی سعید محمد
۳- گوفاری هولیتر- شاه پریه بیلا- سلام ناوخوش

نه تموانه‌ی عودالی بیرکردنه و
بیون، "سُوْمَرِیه کان" پهندنیکی
جوانیان ههیه، ده لین: دهچی
ولاتی خله لک داگیر بکه،
که بیینته وه ولاتی خوت داگیر
کراوه، که چه لبرووه واقيع
بنیوه و زوربه‌ی ئه و پهل
هاوشتن و سنور فراوانکردن،
هزی سمرکردوه دوسهلات و
به رژوهوندی و دنیا ده بینته وه.
به پتی سره رجاوه میزوجیه کانی
بهر دهستمان ههولین جار
یونانیکه کان له سه رده می
که زنه فون - که سمرکردایه تی
۱۰ هه زار سواری کرد، که له
شهریکدا فارس‌هه کان شکستیان
هینابوو له نزیک - کوناكسا -
واتا فله وجهی ئیستا، بهر
له وهی بگنه رووباری - یونان -
هاته ناو سنوری کوردستان،
که ئوکات بییان ده گوون -
کاروخیه کان - ئه و سمرکرد
ههندی شوپنی جوان و کیشیه
له شکرکه کی باس دهکات له
کستی - ناناباسیس - واتا -
رووه و ناووه - گنه فون -
داریوشی به نمونه هه ره بالا
دهزانی تاراده هی په رسن، بؤیه
پشتگیری کرد.
گه زنه فون - کوری - چریلوس -
سمرکردیه به ناوبانگ و
میزوننووس له هه ودارانی
سوکرات بیو، له خیزانیکی
ئه و ستوکراتی ئه سینا، چووه
پال کورشی چووهک، که
هیرشی برده سر ثمره دشیری
کوری داریوش، کله شهربدا
کوژرا، یونانیکه کان به ناجاری
کشانه وه، ئه و میزوجه بؤ نئمه هی
کورد زور گرنگه سه ره تایه کی
دره و شاوه، که ناومان له
پیش زایین تو مارکراوه و
هه لر لیه ژیاوین. کورش بای
ئه وه هه بیو و زینه فون مه دھی
بکات. کورش برا بجوقکی -
ئه ره ته کس سرکیس، شاهنشاهی
فارس بیو به و ناسرا ابیو که
هه گری چه دکاره یونانیکه کان به
تاییه تی - هه پلیتکه کان - پیاده
وقنانه به زیوس و پرومیسوس و
هر قوت به ونکاری ئه و ژیانه
سخنخه بکاته وه، تاوای لى هات
نواجی جوانی سه زهمیه یونان
ولاتانی روزه له لات بکریتمه وه،
یونانیکه کان به له ووه به
شکر بینه کوردستان، بیر و
هوانی و روونکیان نازدیوو،
اتا پیشتر په یونانیکه کی
عریفی هه بووه، ئه گه رئاینی
مرد هشت په یوندی به کورده وه
بیت له ئاگر په رسنیا، ئه واه
هر لوه و ئایینه، ئاگر له خواهند
زراوه کوهه دهست مرؤف،
هو ئاگر له هه مان کاتشدا
ووناکیه یان زانسته ئه و
وقتیه هی ئاگر له می قولوژیا
وردی به ئاشکرا ده بینری، له
فسانی فریندا تیداروس و
یقلا دلی فرین یان ده رباربیون له
یسی ژیانی سه زهمین، بهر
وونوه و بؤ ئاسمان، گه یشن به
نواوه نه ده کان ده بیته نمونه هی
یند وو حهزی مرؤف، که دوابی
هه فسانه هی گه لانی روزه له لات
ناوی جیاحا به دیار که وت و
وردیش په که که لاه نه ته وانه،
هه لاه ئه فسانه کاندرا باسی فرین
هه ستسیاره دا یونانیکه کان له
للاتی کورد بیو دوو مه بستی
لیا به دیار که ون، جاریکیان له
شکستیان جاری دوو همیش له
مالا وکی ژیرانه دیراسه که اوادا.
سکه نه دری مه دکونی - توانی
هه رازووی هیز له روزه له لات
کوپی، له گه ل هات نیان
ولتوروی یونانی، ما ویدیک
کوردستان هاوز ده مان له گه ل
ولتوروی کورد مایه وه، ئه و
اووه هیه له میز وودا به سه ده میکی
ووناک ده ناسری.
دووی میز وودا.

چیکاپه‌تی شار ... پاده‌وهری

- له رۆژگاری چوارده ١٤ -
ی تەمۇز. خەلک تىكىرا بىبۇن
بەدەرپۇش، بە... كەرىم،
كەرىم لىل ئەيمام دەمۈركەسەيە
و سەلام "جەزبەيەن دەگرت،
بەھەزار شىقۇ مەسايەخ
ساردەن دەبوبۇنەوە، بەندەش
يەكىك بىبۇم لەم دەرۋىشانە
حارم دەگرت، حەق وايە ئەم
حارگىتنەم بۆ بە خزمەت
حسىب بىكى.

- هەر لە هەمان زەمەن زەمەنى
"با. بىرۇوخىن" دەنگ و سەدەي
حەشىمەتى ئاپۇرای رېتىپوانى
سەر شەقام "با... بىرۇوخى
ئىستىعماز". ئەرى ئىستىعماز
ژەن يان بىباوه.!
منىش يەكىك بىبۇم لە رىزى
رېتىپوان، بۆيە حەق وايە ئەم
رېتىپوانەم بۆ بە خزمەت حسىب
بىكى.

- هەر لە هەمان رۆژگارو لە^٢
رۆژانى بىكىاريدا بە "با. بىزى".
با... بىزى "قورگەم دەكەوت.
دەنگم دەنۋوسا، ھىواران
بە چىشتى "با. بىزى" قورگەم
چەوردەركەدەوە.

بىبۇر بەسوارى ماتۇر لەپىش
و قۇتىپەلىي مەلەك. بەھىواشى
يىتىيان دەخۇرى مەلەك سوارى
و قۇتىپەلىي كى تەننەتى سەرکار اوە
وو، هەستابۇوهە سەر پى
سالاوى لە ھاوا لەتىيان دەكىد
دەداۋاوش چەند ئۆتىپەلىي كى
جۇرى جىب دواي بە دواي
و اۋانەوە دەھات، مەن خەنى
خۇم، لە ويىن دەررا تاكو
يەيشتىنە پېش دوكانى "يۈسۈف
مارەق فەرقۇش" لە قولىنچىكى
پانى فەرمانبىرەران بېرابېر
بە "پانكى روشنىد" دەستم بە
سەيەرەھى مەلەكى وەڭرىتىوو،
مەلەكى كەنجىتكىز زۆر قۇزو
و وۇخۇش و دەم بەزەر دەخەنە
وو، بەلام "مىسى" واتە خالۇنى
لەلىك ئەمۇش ھەر لە سەپەيارەت
لەلىكا ياوهەرى بۇو، پىاوهەكى
بىيچەوان كەرڙۇ دېرۇنگى
چاواي زەق، چاواي پى جىنۇكە
وو، سەد بەزەرى بەشان
دايدابىوو، جا دەلىم حەق وايە
مەم راکىدىنەم لەگەل سەپەيارەت
لەلىك. بۇم بە خزمەت حسىب
كىرى.

A black and white portrait of Mehdi Kahrizan, an elderly man with white hair and a mustache, wearing a dark shirt. He has a serious expression and is looking directly at the camera.

زنجیرەی دوپلاژکراو چیروکی زستان

پیشکەش دەکات

شەوانە ۱۰ ساعت

دەوبارە
2ی پاش نیوەرۆ

بەدرخان یەکەم ھەفتەنامەی ئەھلى ئازادە، دواى راپەرین ژمارە سفرى لە ۲۰۰۰/۱۰/۲۲ لە سليمانى دەرچووەو
ھەموو ۸ و ۲۲ ی مانگىك دەزگاي چاپ و بلاوكىدەوەي بەدرخان لە باشورى كوردستان دەريدەكت

ناونيشان:
كورستان، هەولێر، شەقامى ئاراس،
بالەخانەي سەردارى
نورمال، ٦٦ ٢٥١، ٦٧٩
موبایل: ٩٦٤ ٧٥٠ ٤٥٥ ٥٨٧٨
سلیمانى، بالەخانەي رەحیمی مەلا عەلى
موبایل: ٩٦٤ ٧٧٠ ١٥٩ ٨٥٥٤

■ راویزکاری میژوو: د. عەبدوللە عەلیاودى
■ راویزکاری زمانەوانى: د. دەربا عومەر نەمین
■ راویزکاری رووناکىرىپى: د. ھيمداد حوسين
■ راویزکارى گلتوورى: خاليد جوتىار
■ راویزکارى ھونەرى: مەممەد زاده
■ بهشى كۆمپيوتەر: نەيوب يوسف نەبويەكىر

■ خاوهن ئىمتىازو بەرپەبەرى بەرپرس:
جەميد نەبويەكىر بەدرخان (٠٧٥٤٤٥٥٨٧٨)

■ بەرپەبەرى نۇوسىن:
عەبدولەحمان مەعرۇف (٠٧٥٤٦٣٨٥٤١)

■ ستافى كارا:
حەسەن ياسىن، نازم دەبەند، كازم عومەر دېباڭ، ھينىن جەمیل،
ھەواراز مەممەد، مەممەد قەتاڭ، مەسعودى مەلا ھەمزە، حەسىبە بايۇنى.

■ نەخشەساز:
ئاسو حەسەن نەحمدە (٠٧٥٤٤٧١٨٢١)

بەدرخان
Bedirxan
www.bedirxan.net
bedrxan@yahoo.com

سەرپەرشتىيارى سايت: ھەرەد بايپەر - نەئانىما